SOUTH-AFRICAN-PUBLIC-LIBRARY
24 NOV 1953

No. 46—Vol.-LI

Friday,
20th November, 1953

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

★

The Function Of The Church

I believe the chief function of a church is to foster the good life and to exalt the dignity of human effort. A liberal church can do this without becoming entangled in creeds and dogmas or diverting its attention to forms. It will recognise the need for courageous use of reason, but will also tap the vast reservoir of generous emotion that springs from our common humanity. It will be socially conscious, yet free from social as from religious dogma. It will seek courageously and realistically the kingdom of heaven on earth, but may find more spiritual value in the search than in the realigation of the final goal. And it will never forget that the ultimate source of social progress is in the regeneration of the individual."

—Dr. Dexter Perkins.

★

The Ideals Of Civilisation

"WHAT is civilisation? This question ought to have been pressing itself on the attention of all men who consider themselves civilised, but it is remarkable that in the world's literature generally one hardly finds that it has been put at all until today, and still more rarely is any answer given. It was supposed that there was no need for a definition of civilisation, since we already possessed the thing itself. If the question was ever touched upon, it was considered to be sufficiently settled with references to history and the present day. But now, when events are bringing us inexorably to the consciousness that we live in a dangerous medley of civilisation and barbarism, we must, whether we wish to or not, try to determine the nature of true civilisation. True civilisation is progress, material and spiritual progress, on the part of individuals as of the mass. In what does it consist? First of all, in a lessening of the strain imposed on individuals and on the mass by the struggle for existence. The establishment of as favourable conditions as possible for all is a demand which must be made partly for its own sake, partly with a view to the spiritual and moral perfection of individuals, which is the ultimate object of civilisation.

"The struggle for existence is a double one: man has to assert himself in nature and against nature, and similarly also among his fellow men and against them. A diminution of the struggle is secured by strengthening the supremacy of reason over both external nature and human nature, and making it subserve as accurately as possible the ends proposed. Civilisation is twofold in its nature: it realises itself in the supremacy of reason, first, over the forces of nature, and secondly over the dispositions of men."

—Albert Schweitzer.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 20TH NOVEMBER, 1953

A Very Welcome Step

WHILST these lines are being written the conference of Church leaders "to consider the application of Christian principles in our multi-racial land, with special reference to the extension of the Kingdom of God amongst the non-European people of South Africa," convened by the Federal Missionary Council of the Dutch Reformed Churches, is deliberating in Pretoria.

We have always profoundly regretted the apathy of the Church when Christian principles were being woefully violated particularly by the ruling class in this country and their action was causing untold misery to millions of people. We felt that the Church should have long ago voiced their strong protest and given a lead in respecting and adhering to those great principles not only in the administration of the land but in every walk of life. Not that the Church has not spoken at all. Such an assertion would not be quite correct. It has spoken now and then but its voice has been too feeble and ineffective which is a sad reflection on the Church. At times the Church has allowed itself to be led away by emotional feelings and given its stamp to man's inhumanity to man which no religion has sanctioned much less has the Christian. We are convinced therefore that the present move by the Church has come none too soon. It was in fact long overdue.

We have before us a copy of the agenda and copies of the papers already read and are to be read at the conference. We are grateful to the organisers for kindly sending them to us. We are not in a position to comment just as yet on the deliberations that have already taken place. The only thing we can say at present is that the moral standard of man has in recent years sunk very low for which the Church is not wholly to blame. It is futile to blame the Government or even God for that matter, as we are so apt to do, for the many ills we suffer in this country or elsewhere. For if the Government violates the laws of God those of us who submit to man-made laws because we fear him and sell our souls for material gains, which we seem to value above everything else, thus forgetting the existence of God and His commandments, are sinning against man and God and we are suffering for our own sins. A little introspection would bring this home to us and we would cease recriminating others and try to improve ourselves.

The Church in the present circumstances has an uphill fight. We can only wish its deliberations God's blessings and pray that they may result in bringing the spirit of human brotherhood and peace and happiness to all the inhabitants of this land. As Dr. B. B. Keet said in his opening address, "there is only one 'apartheid' known in scripture, and that is the separation from sin, not from our fellow humanbeings."

NOTES AND NEWS

Mr. Patrick Duncan Released

Mr. Patrick Duncan, whose name is now known to the readers of 'Indian Opinion,' was released from gaol in Germiston on November 13, after serving 14 days of a sentence of a fine of £100 or 100 days imprisonment for taking part in the Defiance campaign against unjust laws. For the rest Mr. Duncan had paid the fine. Mr. Duncan was really not in a position to go to goal owing to his leg trouble, which had necessitated his being in hospital for over three months and he had not fully recovered even then. But Mr. Duncan was insistent that he would experience even a little of the sufferings that so many non Europeans were undergoing for right and justice. And so he spent 14 days in gaol. The non-Europeans certainly do not expect their European friends and sympathisers to undergo physical sufferings for them They can help our cause a great deal by doing constructive work outside and converting European public opinion to their way of thinking. The non-Europeans are, therefore, we are sure, gratefully appreciative of the generous gesture made by Mr. Patrick Duncan.

Mrs. Freda Troup and Miss Betty DuToit, the two European ladies, who were sentenced to a fine of £25 or 25 days imprisonment for the same offence are serving their full sentence in gaol in Johannesburg. We very heartily congratulate them and Mr. Duncan for their wonderful spirit of sacrifice.

Death Of Mr. Naransamy Naidoo

The death took place through heartfailure at the age of 52, on Saturday, November 14, of Mr. Naransamy Naidoo, son of the late Mr. Thambi Naidoo, who took a leading part in the great Passive Resistance struggle in 1907-14 under the leadership of Mahatma Gandhi. Deceased was one of those who had been entrusted to Mahatma Gandhi to be looked after while the parents were in gaol. So with other children Mr. Naransamy was for a time in Tolstoi Farm and then in Phoenix and subsequently when Mahatma Gandhi left this country for good in 1914, he was among those children who were taken to India. Mr Naransamy remained under Mahatma Gandhi for a time but as the climate of India was not suitable he returned together with other children back to South Africa. He took a leading part in the Transvaal Indian Congress under the leadership of Dr. Y. M. Dadoo and was elected one of its vice-presidents. Twice he served sentences of imprisonment during the campaign against unjust laws. Our heartfelt Sympathy goes out to his sorrowing widow and bereaved family.

Durban Bus Passengers Welfare Association

The Durban Bus Passenger Welfare Association has written a letter to the Non-European Bus Owners Association drawing their attention to the unsatisfactory way in which non-European bus users are served on the Alpine-Crescent Street route.

The letter makes the following complaints: "The buses enroute to the City from Alpine Road and Crescent Street waste considerable time crawling to town between 9 a.m. to 5 p.m.

"They waste about 15/25 minutes at the corner of Sparks and Brickfield Roads on the trip to town waiting for passengers.

"Buses sometimes off-load their passengers at the corner of Crescent Street and Brickfield Road and the passengers have to wait for another bus from town in the mornings to travel up to Harbottle Road. In some cases passengers have to walk.

"On Sundays and public holidays the services were curtailed and the services on such occasions is most unsatisfactory.

"The behaviour of some conductors is not what it should be. They are most insulting to passengers and they treat them most discourteously. This, however, is not a general complaint."

The above letter was written on October 19 and no reply has been received from the Bus Owners Association. A further letter has been sent in the above connection with a request that the complaints made in the first letter be attended to immediately.

The Secretary of the Association, Mr. V. Soobramoney, informs us that a large number of the members of the Bus Passenger Welfare Association are in favour of applying to the City Council to provide transport for this area. However, they have agreed to suspend making such an application in order to give the bus owners at present serving the community an opportunity to improve their services, especially in view of the constant cry of non-European bus owners that they are not making sufficient profits.

AMERICA'S GROWING CONCERN FOR AFRICA

(An autumn 1953 review by Dr. Homer A. Jack who was imterim secretary for the American Committee on Africa during July and August 1953)

AFRICA is aflame... . and the heat of a continent in revolution is being felt throughout the United States. Americans are reading about Africa. Some Americans are doing research about and in Africa. And increasingly Americans are being organizationally involved in the multifarious problems affecting "the lost continent." This review is an attempt to summarize in brief compass American concern, other than industrial and diplomatic, for Africa in the autumn of 1953.

Americans for many years have had some interest in Africa. The Stanley-Livingstone saga put Africa on our front pages, especially since Mr. Stanley was working for an American newspaper. American churches and churchmen for almost a century have felt close to their missionairies in the most remote parts of Africa. American Negroes have retained a vague, emotional tie with the African continent. American industry has looked enviously at the riches of Africa and a few industrialists have plucked these riches, especially rubber in West Africa, copper in Central Africa, and gold, diamonds, and now uranium in South Africa. The Sunday supplements have been filled with the safaris of big game hunters and, more recently, with movie stars on location in lion country.

Above and beyond these interests, new concern about Africa in America emerged after World War II. As an aftermath of the war, much of Asia has been lost to the democratic world and Americans have rather belatedly awakened to the stark fact that Africa is the last frontier. Democracy-loving Americans wonder if Africa will go the way of Red China. Strategic-minded Americans ask who, in the end, will win the fabulous resources of the African continent. Humanitarian Americans, more interested in people than in politics or in plunder, wonder whether the peoples of Africa will be able to throw off the yoke of colonialism and racism which is hardly their due under the Atlantic Charter or the United Nations Charter.

Amid this new American preoccupation with Africa, events have thrust Africa into the world headlines, from the repudiation of Farouk in Cairo to the reelection of Malan at the Cape. There has been the smoke of open rebellion in Tunisia and Morocco under the French flag and the silence of near-rebellion in Belgian and Portugese territories. The British batted down Seretse Khama in Bechuanaland and raised up Kwame Nkrumah in the Gold Coast. Africans in British West Africa point an accusing finger at Malanism in South Africa and the Africaners point a lily-white finger northwestward at Goldcoast-ism. The terror of Mau Mau and anti-Mau Mau is in strange juxtaposition with the bloodless, Gandhian, non-violent civil disobedience campaigns in South and Central Africa. Out of these headlines new heroes are born and old ones are forgotten. Cecil Rhodes and even Jan Smuts have passed from world view and a young English clergyman, Michael Scott, has become the symbol to Africans as Albert Schweitzer, now celebrating his 40th year in Africa, has been a symbol to Europeans and some Americans.

Public interest in Africa has been both engendered and reflected in the American press. The special issue of 'Life' magazine on Africa was a sell-out and the special African issue of the 'The Saturday Review' was widely read. Newspapers have sent special reporters to cover Africa, such as Edward Lahey of the Knight Newspapers and Albion Ross of 'The New York Times. 'Jet' and 'Ebony' now have a roving reporter in Africa, and the national Negro newspaper, 'The Pittsburg Courier, ran a special series of articles on South Africa. As one might suspect, John Gunther is inside Africa for his publishers and also for 'The Reader's Digest.' Books are being sought on Africa, especially the longtime favourite, "Cry, The Beloved Country," and the new novel by Alan Paton, "Too Late The Phalarope," the latter being a Book-of-the-Month selection. American publishers in the next few years will have African books on their lists as, in the past decade, they were swamped with books on American race relations. Africa is, truly, in the wave of the future.

For many years Americans have studied Africa—its geography, its flora, its fauna, its people. From initially an anthropological viewpoint, Professor Melville Herskovits developed one of the first African Institutes in America—with some Carnegie Foundation help—at Northwestern University outside Chicago The Kennedy School of Missions, affiliated with Hartford Seminary, has had a Department of African Studies since 1911. A new African institute will be established this autumn at Boston University, under the leadership of William Brown, who has just returned from a study-tour of Africa and formerly headed African work for the United States Department of State. Roosevelt College of Chicago and Lincoln University in Pennsylvania have also had some African programs.

The Kennedy School of Missions assembled a conference on Africa in the spring of 1953. Another academic conference, this time to evaluate past, present, and future research on Africa will be convened in October at Princeton University. The Harris Foundation lectures at the University of Chicago in November will be devoted to Africa. Perhaps most spectacular, the Twentieth Century Fund has announced an ambitious, three-years study of Africa under the leadership of Dr. George H. T. Kimble, formerly director of the American Geographical Society.

Many Americans, however, are not content to observe and generalize; they believe in organization as well as research. And so a number of special organizations devoted directly or indirectly to African problems have arisen. One of the oldest is the Africa Committee of the Division of Foreign Missions of the National Council of the Churches of Christ (156 Fifth Avenue, NY 10.) Formerly headed by Dr. Emory Ross and now by Dr. George Carpenter, this group is a clearing house on African problems for Protestant churches and missionary boards. The Committee sponsored an important North American Assembly on African Affairs in Ohio in 1952. On the international Protestant level, work is coordinated and research guided by the Africa Secretary (Miss Glora Wysner) of the International Missionary Council (156 Fifth Avenue, NY 10.)

Among the smaller and more limited groups should be listed the United African Nationalist Movement (Hotel Teresa, Seventh Avenue at 125th Street, NYC) in the Negro community in New York City, which is connected with the Garvey movement of another generation. At Howard University was recently established the Institute of African-American Relations (500 Walker Building, Washington 5, DC) In New York City the Bahai-centered Caravan of East and West has initiated an African Aid Society (132 East 65th Street, NY 21) which is especially interested in helping African petitioners coming to the United Nations. Mention cannot be omitted of the Council on African Affairs which has been in existence for some years and has faithfully hewn to the Communist line.

An organization founded in 1952 for a limited and specific purpose is Americans for South African Resistance (Rev. George House, 513 West 166th Street, NY 32) which is informing the American people about the progress of the Gandhian campaigns in South Africa and, more recently, in the Rhodesias and Nyasaland as civil dosobedience is being used against Central African Federation. This organization is also collecting money for the relief of families of Africans sent to prison for passive resistance.

(To be continued)

TROUBLED WATERS
By JOHN O'HIND

This book deals with that period of Indian history when three empires were at a clash with each other on the Indian Peninsula. The Mughal Empire was breaking up; the Maratha Kingdom was declining; and the British were establishing themselves. The story is full of suspense, keeping the reader engrossed in the acts of heroism and valour, naval bombardment and piracy on the high seas, escapades, a chase with bloodhounds, and romance. Order your copy as soon as possible, as there are only a few copies on sale at our office.

Price 10s.

Available at:

'Indian Opinion', P/Bag, Phoenix, Natal.

Cuticura
ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

651

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919—1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The c.nfidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

Cable & Telegraphic Address:
"RUSTOMJEE" or
"NIASURANCE"

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.
Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee
Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

EXPERIENCED,
RELIABLE
AGENTS
MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110
LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAI-IBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

Telegrams "META" Brokenhill. Phone 298. P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants
and
Clothing Manufacturers

We specialise in
Manufacturing
OVERALL
AND
BOILER SUITS

Supplied To Trades Only

LIBERAL PERSPECTIVE

THE INDIAN MINORITY IN SOUTH AFRICA

By C. W. M. GELL

(From the 'Chicago Jewish Forum,' Fall 1953)

II

WHAT emerges from these statistics is the picture of a small Indian community reproducing itself too fast certainly, but nothing like so fast as politicians and others try to make out for their own expedient purposes. It must be many generations before the Indians become even five per cent of the total population or one-quarter of the Whites, even if present rates of increase are maintained. From the White point of view the problem is aggravated (and *deservedly* aggravated, since the White man imposes the conditions of poverty and ignorance which always make for too high fertility) by his refusal to allow the Indians to move freely about the country and thus find their natural overall density of about three per cent. Indians and Europeans comprise the following percentages of the provincial populations: Europeans: Natal 11.4, Transvaal 25 0, Cape 21.0, OFS 22 7, Total 20 8; Indians: Natal 12 6, Transvaal 0.9, Cape 0.4, OFS nil, Total 2 9.

The other provinces refuse to release "a Brown flood" throughout the country and the confining of over eighty per cent of the Union's Indians to its smallest province (seven per cent of the area of the Union) produces in Natal a feeling against them closely akin to anti-Semitism elsewhere. As a President of the S.A. Institute of Race Relations has said:

> "Anti-Semitism in Europe is so like anti-Indian feeling in Natal that it would be possible for any (White) Natalian to advance all the arguments of the anti-Semite without ever having seen a Jew."

This is substantiated by the speeches of two Natal Members of Parliament in the fierce Indian debates of 1913 and 1929. First, Mr. C. G. Fichardt said: "When Europeans and Asiatics came together, the Europeans invariably go to the wall" South African Europeans have since shown a remarkable resilience!

In the second debate Mr. G. Anderson said:

> "I want to ask the Minister whether under this voluntary repatriation scheme any of the Indian trading classes, or the classes which perform skilled work, have taken advantage of the scheme. If this scheme is not going to touch these classes, it is no solution of the Asiatic problem."

In these words are epitomised the White South African's fear of Indian competition as the basis of his hostility; and, because the problem is concentrated in Natal, politicians there seek to exploit that hostility in their quest for votes from the almost all-White electorate. Both the main political parties are guilty in this respect as the vast majority of all White South Africans everywhere are hostile to the Indians.

But much of this hostility is in fact misdirected. The Indian merchant class has never been more than a small minority of the Indian population—about fifty per cent of the tiny Indian communities in the Cape and Transvaal and about nine per cent of the Indians in Natal, perhaps 65,000 (or eighteen per cent) out of the total Indian population today. There are no doubt instances where Indian resource, industry and patient commercial ability constitute serious competition with local White interests, but over the country as a whole the number of Indian merchants (10,513) is simply not sufficient to do so. And what is little realised by a White electorate anxiously viewing these fortunate few, is that the bulk of the Indian population—something over 300,000 persons—live in conditions of squalor, disease, homelessness, malnutrition, under-employment and under-education which (as with the similarly situated urban African population of over two millions) degrade the sufferers as much as they threaten the health, prosperity and tranquillity of the whole country. Most of the world now knows that by what is known as the Industrial Colour Bar all skilled and administrative employment in South Africa is reserved for Whites. Grievous as is the frustration and resentment of the Africans, the Indian labourer is even worse placed, being caught between the hammer of competition from the much more numerous African and the anvil of White monopoly of almost all jobs in which he could develop his latent technical abilities What Young Commission reported in 1934 is even more relevant today:

> "It is clear that the avenues of Indian employment are gradually closing. In all unskilled occupations the Indian is giving place to the Native. In the semi-skilled and better paid occupations there has been no expansion of Indian employment nor, owing to the White labour policy, is there any immediate prospect of further expansion."

However, pushed by local pressure groups and in the lively hope of electoral advantages in Natal, both the White political parties play up the Indian as a numerical and competitive economic menace to the European. Both parties are pledged to "repatriation" of the Indians. I use inverted commas, because well over ninety per cent of the Union's Indians were born there and have never seen India. Expatriation is, therefore, the correct term to apply to Union-citizens by birth. But both parties know that this policy is dishonest, as neither will the Indians go voluntarily nor will any country agree to accept them, least of all India. In 1957 the then Nationalist Government of South Africa concluded the first Cape Town Agreement with the Indian Government, by which the two governments agreed to cooperate in a scheme to repatriate Indians voluntarily—the Union to provide free passages and a £20 bonus, India to be responsible for rehabilitation in India. But in the next five years only some 10,000 Indians left South Africa permanently and the second Cape Town Agreement of 1932 recognised that South African Indians did not wish to leave the land of their birth. This sometimes tempts South Africans and others to conclude that the Indians' plight in the Union is not as bad as it is painted. Apart from the very common human reluctance to exchange the devil you know for one you do not, the real reason is economic. Hope of improved economic conditions is the mainspring of all emigration and, though the Indian has prospered in South Africa proportionately less than the European immigrant communities, he has done a little better than his fellows in the poorer parts of India. In 1947 the average annual income per head for Indians in Natal rural towns was calculated to be about £39 (Americans then about £300 and White South Africans about £200) and for Durban Indian labourers (about half the Natal Indians) perhaps £21. The all-India average was then about £15. Even allowing that many Indian peasants were partly self suffieient in food and clothes so that the gap is actually smaller than appears, there still remains a small margin in favour of the South African Indian. That there are in India areas of even greater squalor than can be found in the Union in no way relieves the latter of the stigma of its non-White slums in a land bountifully endowed with resources by nature and nominally dedicated to "White civilisation."

If repatriation failed in 1927-32 when only eighty per cent of the Indians were Union-born, what hope can it have today when perhaps ninety-five per cent were born there and when the all-India living standard has declined in terms of real money? White South Africa made one more effort in the thirties to find outlets for its Indians in British Guiana, New Guinea, Brazil; but nothing came of it. And there is no honest solution of this minority problem today that does not start from acceptance of the Indians as a permanent feature of the South African population.

(To be Continued)

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40, Market Street,
Johannesburg

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

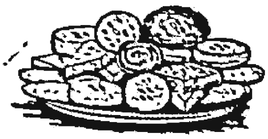

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:
KAPITANS BALCONY HOTEL,
(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

P.O. Box 96. Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically
See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—
NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS
(Established 1917)

Stockists of:—
GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

MR. NEHRU ON SOUTH AFRICA

The following are extracts from the speech of the Prime Minister of India in the House of the people on September 17 during the debate on foreign policy:—

IN regard to South Africa, that question has become, shall I say, a frozen or a petrified question which does not show the slightest improvement and shows some continuing deterioration. That question, of course, has passed outside the limited sphere in which we raised it originally, in which it was. It has become a much wider issue in South Africa. It has become an issue not of people of Indian descent and White settlers of South Africa, but a question of the great majority of the population of the Union of South Africa, that is the Africans themselves, and a major question of racial discrimination. There is this racial discrimination in many places in the world, especially in Africa, but more especially in South Africa. In other places it takes place, but there is an element of apology about it, but in South Africa there is no apology. It is blatant. It is shouted out, and no excuse is put forward for it. In fact, this question in South Africa has become one of the major issues, major tests of the world, because there can be not a shadow of doubt that if that policy of racial discrimination—of master race dominating over other races, some colonists and settlers from Europe presuming to dominate for ever the population of Asia or Africa—is sought to be justified, then obviously there are forces in this world—not is your or my opinion only, but in this world—which will fight that to the end. Because those days are past when such things were tolerated in theory or even in practice. Therefore, this issue in South Africa, though it apparently lies low today,—to some extent it does not lie low, but other problems have somehow overshadowed it—is one of the basic issues in the world today which may well shake up this world. We have seen other aspects of this racial discrimination and colonialism in other parts of Africa. We have been accused—we, meaning India has been accused—of interfering in the affairs of other countries, in Africa. We have also been accused of, well, some kind of imperialist tendency which wants to spread out in Africa and take possession of those delectable lands which now the European settlers occupy. As a matter of fact, this House knows very well that all along, for these many years, we have laying the greatest stress on something which is rather unique—I think unique in the sense that I am not aware of any other country which has laid stress in that particular way on that policy. I do not mean to say that we are very virtuous and all that, and others, other countries, are not, but we have rather gone out of our way to tell our own people in Africa, in East Africa, or in some other parts of Africa, that they can expect no help from us, no protection from us if they seek any special rights in Africa which are not in the interests of the people of Africa. We shall help them; we have told them; "We shall help you. Naturally we are interested in protecting you, your dignity or interests, but not if you go at all against the people of Africa, because you are their guests and if they do not want you, out you will have to go bag and baggage and we will not come in your way."

Now, that is a very clear statement which sometimes, naturally, has not been welcomed by our people in East Africa, many of the merchant classes there who have done well; but it is our firm policy and I want them—our Indians abroad—to realise it, and I want others to realise it too. And if that is our firm policy, we cannot actually remain quiescent when things happen in various parts of Africa which, apart from affecting Indians as such, might create dangerous world situations. In Africa, one sees today in its extremest form both racial discrimination and domination, and the old colonialism at work. Recently in North Africa various developments took place which, well, one used to read about in the histories of the second part of the 19th Century, and it is amazing that that kind of thing can continue to be repeated now, in the middle of the 20th century. It may perhaps apparently succeed for a while, but I very much doubt if any such policy can possibly bring any measure of success. Because the fact of the matter is that it has become almost impossible to terrorise the people into submission to-day, wherever the people may be. We have seen in a country, in a famous country, but in a weak country, a very weak country, either, financially or militarily, or otherwise—a weak country in Western Asia which has had ups and downs and troubles in recent years, how many great powers could not force it into coming and following their wishes in some matters. Now, I am not going into the merits of these things. But my point is that it has become almost impossible for this method of coercion to be applied by one country against another. Of course, there are many ways of it, not merely military coercion; there may be promises of reward, there may be help and all that. But the conditions that have arisen today make it increasingly difficult for even the powerful countries to impose their will on the weak. To some extent, they might do it. Now, if that is so, how much more difficult or impossible it is for one powerful country to seek to impose its will on another powerful country? It is patently not possible today, and if one tries to do that, or both try to do that against each other, the result can only be conflict—ultimately war. And that is why we come up against this situation in the world today, this approach of great powers to each other in anger, in fear, in hatred—all this resulting in a continuing thing which has been called 'cold war' and which always thinks merely in terms of some future shooting war. And the problem before all of us in the world is, whether a big war is inevitable and, therefore, one must prepare for it and go in for it when it comes or whether it can be avoided. That is a big problem. Nobody can prophesy; but I have no doubt that vast numbers of people in the world—in fact I would say, nearly all the people in the world, in every country—obviously desire peace. And yet I must confess that recent events have made me slightly more doubtful of any permanent settlements in the near future. I do not, of course, rule them out; I think there are chances and we should work for them. But when one sees the temper of peoples' minds and of statesmen's minds which are moved, as I said, by that old, something approaching that old religious fervour, without the virtue of religion in it, then anything might happen.

We have heard or read about a long argument, about the shape of a table—whether it should be a round table or a square table or an oblong table. But the real question is of the shape and content of people's minds. It does not matter what kind of table you use or whether you have no table and sit in the good old Indian way of squatting on a *takht* or a floor. The point is, how to approach these problems, and if you approach them in a spirit of warfare, well, then naturally the consequences are different.

News the other papers don't print is to be found each week in

PEACE NEWS

World news—events in Africa, Asia, America, Europe—news of constructive peacemaking; race relations; progress towards a non-violent society.

Obtainable by air-mail each week from Britain at 50s, 6d. per year; sea-mail 21s.; 4 weeks trial subscription (sea-mail) 2s. 6d.

South African representative:

ELLA B. ELDER

Brownlee Street, Stutterheim, Cape.

London office:

3 BLACKSTOCK ROAD, N. 4

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)
Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods, Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.
Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki, Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.
UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,
Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Phone Day 24169 Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

SWEETMEATS

PURE WHOLESOME HEALTHY

★ APPETISING—
★ DISTINCTIVENESS of Flavour.
★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.
★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.
★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક જાતની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળથી તાકીદનું ધ્યાન આપીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:
Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

Victory V Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)
Phone 24965 — DURBAN.

A.N.C. AND S.A.I.C. MEMORANDUM TO UNITED NATIONS

(Continued from last issue)

Nationalist Government Flouts The Charter

WITH the victory of the United Nations over the Fascist powers and the formal endorsement by the South African Government of the noble principles of the United Nations Charter, a great wave of hope spread throughout the non-white peoples of our country that their centuries of martyrdom and suffering were over, and that we were at the threshold of a new era of advance towards the recognition of fundamental human rights: the establishment of equal rights for all without distinction as to race, sex, language or religion. Those hopes have been cruelly disappointed. Never before in South African history has such a spate of legislation been adopted by the Union Parliament opposed to the principles of the Charter as in the years since 1945. Above all, this is true of the period since the accession of the Malan Government in 1948. We present below a representative selection of discriminatory legislation promulgated by the South African Government since our Government's ratification of the Charter, in defiance of the Charter and contrary to the obligations of a member of the United Nations.

Selection Of Discriminatory Laws

(a) The Group Areas Act aims at the establishment of race ghettoes for each of the various non-white groups. It empowers the Government to expropriate communities from their land and properties without compensation. It has been promulgated by the Union Government in direct defiance of a resolution of the United Nations.

(b) The Separate Representation of Voters Act aims at removing the Coloured voters of the Cape Province from the Common Voters' Roll and to substitute a limited "communal franchise." This Act has been declared *ultra vires* by the Appellate Division of the Union Supreme Court, which held that it constituted a violation and a diminution of the franchise rights of the Coloured people and was not valid since such rights are entrenched by a clause in the South Africa Act (the Constitution) which requires a two-thirds majority for such legislation. The Nationalist Government attempted to circumvent the Supreme Court decision by passing the High Court of Parliament Act, which was in turn ruled *ultra vires* by the Courts. Persisting in their endless efforts to disfranchise the Coloured voters, the Government has now called a joint sitting of both Houses of Parliament and are attempting to persuade the Opposition to acquiesce in giving them the necessary two-thirds majority.

(c) The Native Laws Amendment Act carries further the rigid control of all African labour. It has clauses for the bringing of African women and children within the ambit of the pass laws. It gives the Government powers to banish tribes, portions of tribes or individuals from the areas in which they were born and grew up.

(d) The Native Labour Regulation Act makes it a criminal offence for an unemployed African to be in town longer than 72 hours without a permit to seek work. A man is exempt only if he has been working for the same employer for 10 years or longer, or if born and permanently resident in a town. Sections of this Bill savour of the Military Discipline Code. It carries provisions making it a criminal offence for an African worker to be absent without leave, to refuse to obey any lawful command or use insulting language to his employer.

(e) The Native Land and Trust Amendment Act completes the work of the Land Acts and seeks to further control labour tenants. It removes the obligation imposed on the Government by the 1936 Act to provide alternative land for squatters who are displaced. It will result in the uprooting of further large numbers of rural families.

(f) (i) The Mixed Marriages Act makes illegal all marriages between whites and members of any other non-white groups.

(ii) The Immorality Amendment Act makes illicit sexual relations between the whites and the non-whites. Infringements are punishable by imprisonment.

The last two mentioned Acts have already resulted in a number of domestic tragedies, breaking up long-established couples and families.

(g) The Criminal Laws Amendment Act, known as the "Flogging Act," makes whipping for certain offences compulsory.

(h) The Native Building Workers' Act prohibits African builders from building in any area proclaimed by the Minister. The Act could mean ruin for thousands of skilled and semi-skilled African artisans and independent craftsmen.

The Act further provides for the Minister to make determinations fixing wage rates and states that the Minister "may make arrangements to provide for natives to be trained to perform skilled work of a nature and standard required for the construction of buildings for native use in native areas."

(i) The Prevention of Illegal Squatting Act makes it illegal for Africans to occupy any land "which they have no authority to occupy," even though they have the permission of the owner to be there. The effect of this Act will be to uproot thousands of homeless non-whites who have long been occupying and paying for living space in both rural and urban areas.

(j) Stock Limitation and cattle-culling regulations make impoverished African peasants even poorer by depriving them of their cattle and small stock. The way to improve African farming and stock-breeding methods is to enlarge the peasants' land and raise his economic status. The methods of the Native Affairs Department of the Government can only reduce him to destitution.

(k) The Bantu Authorities Act seeks to set up dummy tribal councils for the Africans and to offer them instead of the full franchise, Government-controlled bodies which will make a pretence of giving them political representation. Under this Act, chiefs will be more than ever tame Civil Servants at the beck and call of the Government. Further, this Act tries to divide the African people tribally, and to break their unity in the face of oppression. This Act, in fact, merely provides machinery for some Africans to administer the system of oppression of their own people. It underlines the principle adopted generally throughout South Africa by successive white governments, of depriving Africans, in perpetuity, of the right of franchise and of participation in the Government of the country.

The Natives (Urban Areas) Consolidation Act also aimed at extending "control" over the movement of Africans. Described in July 1953, by Dr. W. M. Eiselen, Union Secretary for Native Affairs, as "the foundation of the Union's Native policy for the next twenty-five years," the Act is designed to force African labour from the urban areas to the farms and gold mines. "Native men make use of house-work at present as a useful way out to come to towns from the farms," said Dr. Eiselen. "Usually it is not long before they obtain other work (i.e. in industry.—Ed.) He pointed out that the "labour bureaux" established under this Act would eliminate this way of escape from on the farms.

(m) Laws Against Asians: The Nationalist Government has passed a number of specific laws directed against the Indian community in South Africa. Act 47 of 1948 amended the Asiatic Land Tenure and Indian Representation Act of 1946 (the famous "Ghetto Act" in such a way as to eliminate even those wretched and unacceptable provisions for communal Parliamentary representation which had been inserted in the original Act as a sop to democratic opinion in South Africa and at the United Nations. Act 53 of 1949 further restricts the ownership and residential rights of Asians. The Act enables Government inspectors to enter the premises of Asian peoples at any time. It also declares that "whenever in any proceedings under this Act, civil or criminal, it is alleged that any person is an Asiatic...such person shall be deemed to be an Asiatic unless the contrary is proved. A further and yet more onerous Asiatic Laws Amendment Act was passed in 1951.

The above-mentioned laws discriminate specifically against the non-white population. It should, however, be borne in mind that innumerable other repressive laws (e.g. the Suppression of Communism Act, Customs Act, Population Registration Act) are administered in a manner which bears down most heavily on the non-white peoples and further adds to their difficulties and resentment.

The same is true of the annual Budgets and a host of other Parliamentary, Provincial and Municipal laws, ordinances and regulations. Indeed, since the non-whites are the great majority of the population it is clear that no important legislation could fail to touch their interests; and since they are without effective representation in the legislature, it is obvious that their interests must continually suffer.

(To be continued)

What antiseptic shall I bring, Nurse?

Let your doctor's experience and judgement be your guide. In all matters important to your health, especially when there is the risk of infection, use the antiseptic which your doctor uses and recommends—then your mind will be at rest

DETTOL
REGD

Reckitt & Colman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

6701 58

If you want to make your shoes last longer (and who doesn't these days?) clean them regularly every day with Nugget—the wonderful Shoe preserver.

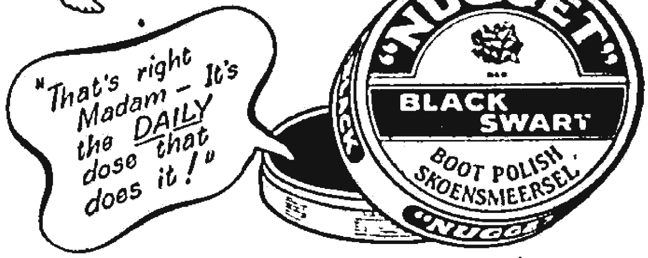

There's a Nugget Shade for every shoe that's made!

AA340

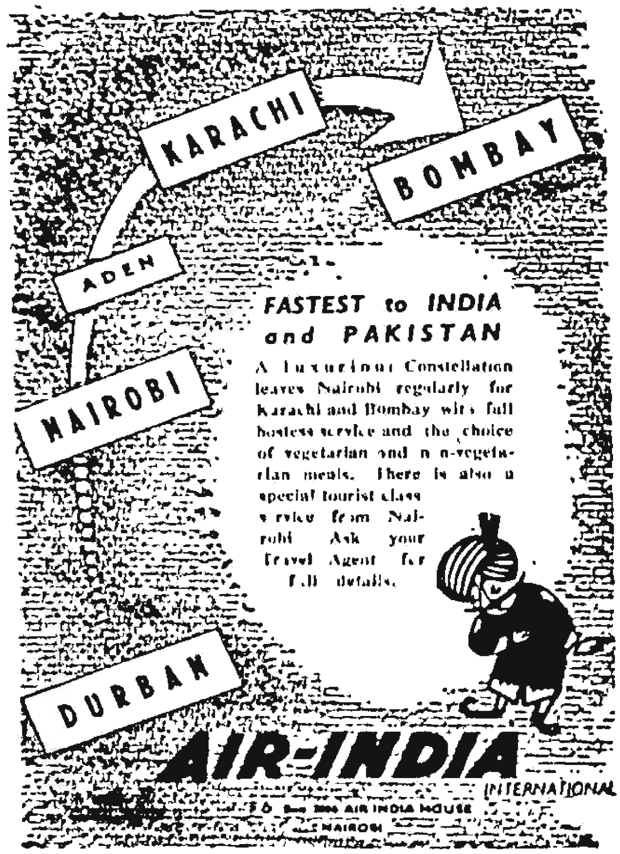

FOR DETAILS APPLY I.A.T.A. AIRLINES AND AGENTS

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance Movement

1906—1914

Price: Four Shillings.

Obtainable From:

"Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

AN AFRICAN'S VIEW OF INDIA'S ATTITUDE

We take the following from an interesting letter by Mr. G. F. Mtimkulu appearing in a recent issue of the 'Bulawayo Chronicle':

SIR,—Abler pens have already written much about India's colonisation plan in Africa. Many writers have stated that one of the methods employed by India in its long-term plan to colonise in Africa is to appear friendly to the Africans and also to be their sympathiser in their struggle for freedom in the land of their birth. It is said India does all this in order to gain the support of the Africans and then drive the white people out of Africa, as was the case in India.

I am not in a position to refute this allegation as I am not a student of Indian affairs. But one thing I know is this, that the African in Southern Rhodesia is not in the least more friendly to the Indians than he is to Europeans. I am a member of several organisations and have never heard of my organisations making plans to have closer association with India. We have never hoped that our Deliverer shall come from India. We have always confided in Her Majesty's Government though, of late, that confidence has been somewhat shaken by the imposition of federation against the unanimous opposition of the six million blacks in Central Africa.

We now begin to ask ourselves whether we do ourselves justice by having faith in Her Majesty's Government. However we realise that Her Majesty's Government accepted the federal scheme after having satisfied itself that there were adequate safeguards for the Africans otherwise it would not accept a scheme which would be detrimental to the general advancement of the Africans. Her Majesty's Government believes that under federation the Africans will have more chances of advancement. Whether that is so or not, let us leave it in the hands of those who are responsible for the general run of the Federal State.

While I do not wish to underestimate the dangers that may come from India, I wish to point out that the present treatment of the African makes him an easy prey to all those who come to him and promise him a better future. The African is everywhere frustrated. He is looking for a Saviour, and if India can but promise him an ounce of help in his daily struggle, the African will easily respond, not knowing that India has a stone to grind.

...One wonders why the Europeans in Central Africa should allow the passage of such laws which will ultimately result in racial disharmony and utter chaos.

It is abundantly clear that the fault is with us here in Africa—not India. Mr. Jawahalal Nehru knows that here in Africa there is a section of the people which suffers many legal disabilities. Let us first put our house right before we can criticise India.

I quite realise that nowhere in the world is life exactly what one wishes it to be and, Southern Rhodesia being part of the world, must also have its share in human misery. But our trouble here is discrimination.

Our faith in British rule is not completely exhausted......We have known Europeans of old. They have done an invaluable service to us They have brought Christianity, education, hospitals, hygienic ways of living, etc., but if all these benefits mean the loss of land, the loss of human dignity, and above all our clear realisation that there is nothing that we can call our own with confidence, then the Africans cannot help but join India or Russia or any other power that promises them future happiness aad security.

G F MTIMKULU.
Mzilikazi Village.

OUR SCHOOLS CELEBRATE THEIR GOLDEN AND SILVER JUBILEE

The Clairwood group of schools comprising the Clairwood Government Indian Senior Girls' School, the Government Indian Senior Boys' School, Government Junior School and Government Infant School, celebrated their Golden Jubilee this month. They have produced a beautiful brochure to mark the occasion. It gives a vivid account of how from a lowly beginning the Indians made great strides largely by their own efforts in half a century. We say, largely through their own efforts, because it is only since recent years that the Provincial Government has begun to take an active interest in Indian education; and the cost of the school buildings has been borne largely by the Indians themselves, the Government is only now giving a fifty percent grant towards the building cost. Indians have therefore every reason to be proud of their achievement. The brochure also contains messages of good wishes from distinguished Europeans connected with Indian education and by a number of Indians. The Golden Jubilee Committee has commemorated the occasion by launching a project to build a Jubilee Hall to provide an urgent need in that district.

Silver Jubilee Celebrations

The Inanda Government-Aided Indian School celebrated its Silver Jubilee last week-end. The founder of this school was an ex-indentured Indian who was quite illiterate. He knew the worth of literacy and so with the aid of one or to literate persons he commenced the school on his own. The number of pupils increased and Government aid was sought. Today the school contains 360 children. This school has also brought out a brochure to commemorate the occasion. There was an exhibition of arts and crafts which did great credit both to the teachers and the pupils who were only in the primary classes and had yet shown great talent. There was a variety show at night and the whole of Sunday was spent in children's sports in which grown up men and women too took a lively part. Light refreshments were provided to all those present.

NEW BOOKS

Just Arrived From India

A Gandhi Anthology —By V. G. Desai 9d.

Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg 2/-

A Nation Builder At Work —By Pyarelal 1/6

Why Prohibition —By Kumarappa 1/-

Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi 15/-

Bapoo's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar 2/6

The Wit And Wisdom Of Gandhi —By Homer A. Jack 22/-

Gandhi And Marx —By K. G. Mashruwala 2/3

Obtainable from:

'INDIAN OPINION'
P/Bag, Pheonix, Natal.

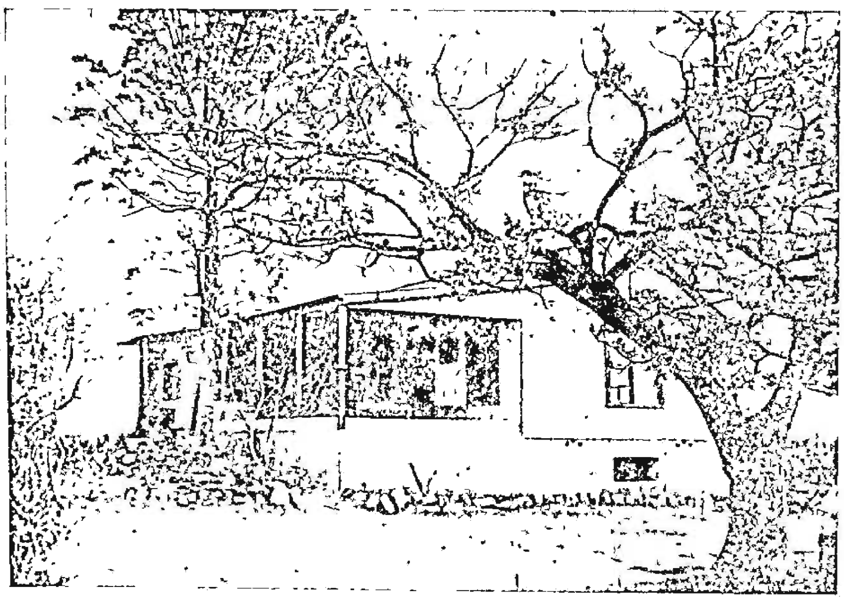

The Inanda Government-Aided Indian School which celebrated its Silver Jubilee last week-end.

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES 45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILE GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES 4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals all shades sizes 3 to 7 16/6 pair.
Colours: Green, White, Red, Brown, Blue and Wine.

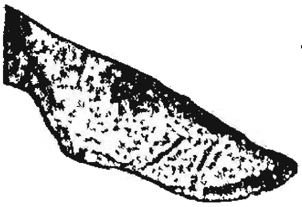

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES 22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES, PANTIES, BLOOMERS etc. Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE DRESSES SMOCKED 18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS, BIBS, PILCHERS, all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered 4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS, TIES, HANDKERCHIEFS Etc. Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

P. O. Box 5169.

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. Phone 33-6229.

FOR RUBBER STAMPS AND

PRINTING

CONTACT ... STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

Polishing with **SUNBEAM** is so easy!

Sunbeam...a boon to all housewives...makes it *so easy* to keep the floors and furniture bright and attractive!

Effortlessly a *little* Sunbeam is spread over a *large* area to give that pleasing shine which lasts for days and days.

Sunbeam makes your home look clean and inviting!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines.. ..and shines

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, November 2.

THE Planning Commission has started the work of drawing up the Second Five Year Plan. In the first Five Year Plan emphasis was laid on the development of agriculture and power facilities as well as the basic industries needed for the rapid growth of the country's economy. India had to import nearly Rs. 200 crores worth of food from foreign countries. This was a great drain on the country's resources, apart from the hardship and difficulties of obtaining such a vast quantity of foodgrains amounting to nearly four million tons at exorbitant rates. Thanks to the successful implementation of the first Five Year Plan, the country has become nearly self-sufficient in food. Rationing has been done away with in all the areas except a few big industrial cities like Bombay and Calcutta. Controls on prices and movements of foodgrains are being lifted. Prices are declining in every part of the country except in Bihar where the flood has created havoc with the standing crop, The Government godowns are over-flowing with grains and officials are worrying where they will store one million tons of wheat, that they have contracted to buy under the International Wheat Agreement. A general fall of 30 to 40 per cent. in rice prices has been reported by senior food officials from various States in South India.

The Union Deputy Minister for Food, Mr. M. V. Krishnappa revealed that the drop in prices was a "natural phenomenon." Bountiful rains and irrigation facilities had transformed what was a critical shortage into a burdensome surplus. The Government would not allow the prices to go below the economic level. If such a trend was noticed in any part of the country, the Government would rush to the rescue of the agriculturists.

Some State Governments have already announced the economic prices of various foodgrains and their intention to buy whatever grains offered by the agriculturists at that price.

For industrial development power is a primary necessity. The Government's big power development schemes are progressing according to schedule, laying down a firm foundation for rapid industrialisation during the second Five Year Plan period.

Provision for half a million new jobs a year to begin with, rising steadily to the target of one million new jobs a year, through rapid development and maximum utilisation of the country's industrial potentials, is understood to be the principal objective of the Planning Commission with regard to their second Five Year Plan, whose outlines are being sketched at present.

With the rapid migration to urban areas of persons who have received some education and training as well as of those who have only their labour to sell, the problem of urban unemployment may continue to baffle satisfactory solution even after the successful implementation of the first Five Year Plan.

The main task of the second Five Year Plan will, therefore, be to develop the resources and permit their utilisation and at the same time to attain a high level of employment.

The second Five Year Plan will also provide substantial resources for what may be described as rural industrialisation and to develop cottage and small industries which are related directly to the processing of raw materials. Such a move may meet the needs of the rural people to a considerable extent.

To achieve rapid industrial development, the plan will be taking measures to organise public investment on a large scale and also to give rapid encouragement and support to private industries and to industries organised on co-operative basis.

Training of man-power on a large scale will be attempted as also for conserving, using and allocating material resources in a manner advantageous to the economy as a whole.

On the rural side, the Commission feels it will be necessary to push forward vigorously programmes of rural community development through the National Extension Service covering the whole country, to organise village panchayats and co-operatives and to give maximum scope and opportunity to local initiative and co-operative efforts.

While the first Plan was based largely on programmes drawn up in a rough way by the State Governments which they have subsequently attempted to break into district plans, the second plan is proposed to be built up from below. Regional planning will be the keynote of the scheme, so that the various physical resources in each region can be brought together in a balanced way and developed as parts of a well-knit national plan.

The Union Home Minister, Dr. K. N. Katju, stated in Bombay that the personnel and terms of reference of the high-power Commission on redistribution of States in India would be announced during the forthcoming session of Parliament which begins in the middle of November. He added that the appointment of the Commission would not be delayed beyond Christmas.

Dr, Katju also announced that a Bill to ensure cheap justice was being drafted by the legal experts of the Government of India. It would be a non-party measure and, therefore, non-controversial. The Bill would be sent for eliciting public opinion. The Minister referred to the resolution passed by the All India Congress Committee on the subject and said that the resolution complained that justice in India, based on the British system, was expensive, dilatory and cumbersome. The Government was now trying to make it less expensive, expeditious and less cumbersome.

• •

The Merchant Navy Radar Trading Centre, the first of its kind to be established in India, was inaugurted in Bombay by Mr. N. M. Buch, Director-General of Shipping.

Inaugurating the Centre, Mr. Buch stated that the opening of the Centre was an important landmark in the history of the Nautical and Engineering education. Electronics had assumed a position of importance in marine communications and in recognition of the increasing use of radar in navigation, the Ministry of Transport had included electronic aids as a compulsory subject for candidates for the examinatfon for Masters and Mates. Many ships in Western countries were equipped with radar, while in India only 21 vessels had radar equipment.

Captain Alexander, stressing the importance of radar training, stated that radar sets had been installed ashore in many Indian ports in order to assist in controlling the movement of ships during periods of poor visibility, when, without it the navigation was not normally possible.

• •

The National Executive of the Praja Socialist Party, which concluded its session at Delhi, had decided that the Party should try and come to some arrangement with the other Leftist groups in Travancore-Cochin so as to avoid a triangular contest with the Congress in the forthcoming general elections in the States. The Executive has, however, left it to the local P.S.P. to see how best this objective can be achieved. The leader of the P.S.P. in Travancore-Cochin, Mr. Pattam Thannu Pillai, was present at the meeting.

This decision of the Socialist Party has intrigued the political observers here, as the Socialist leaders, including the topmost leaders like Jaiprakash, Ashok Mehta and others, were shouting from housetops all these days that they will have nothing to do with the Communist or pro-Communist parties under any circumstances. It will create a strange paradox—Socialists helping the Communists at one place, while fighting them elsewhere. Such a policy may get the Socialists a few more seats in Tra-Cochin State Legislature, but it may prove harmful to her generally.

In respect of Andhra, the P. S. P. National Executive authorised Acharya Kripalani to hear Mr. T. Viswanath, chairman of the Andhra P.S.P., who has joined the Prakasam Ministry, before taking action.

Mr. Viswanathan is reported to have stated at Kurnool that he would be willing to abide by the decision of the P. S. P. National Executive and even withdraw from the Ministry, if so instructed. In case he insists on retaining his position in the Ministry and maintaining the fiction of a coalition Ministry, it is believed that the P.S.P. will expel him and his supporters from the Party.

If Mr. Viswanathan leaves the Ministry and joins the rest of the P.S.P. in opposition, Mr. Prakasam's Government is not likely to survive much beyond November 23, when the Andhra Assembly session begins.

Even if Mr. Viswanathan defies the P.S.P. National Executive, he is not expected to carry with him more than six of the 15 P.S.P. members in the State Legislature. The Government will then have to exist precariously on a marginal majority.

Socialist leader Mr. Ashok Mehta and his two colleagues

were sentenced to 11 months' simple imprisonment and a fine of Rs. 50 each on various counts under the Indian Penal Code, by the first class Resident Magistrate of Pardi.

The Socialist Party started Satyagraha (civil disobedience) in Pardi Taluka, demanding that grass lands there should be used for growing food crops so that the land-less peasants may get work. The Party further demanded the appointment of a Committee to examine the problem of grass lands and provision of 5,000 acres of land for aborigines. Mr. Mehta led the satyagraha and was first to court imprisonment. The Government of Bombay refused to recognise the civil disobedience movement of the Party as "Satyagraha" and treated it as ordinary criminal activity. Thousands of peasants participated in the movement during the first stage. The Government adopted the policy of arresting the leaders and leaving the followers. The movement has nearly petered out.

• •

Discontent and unrest fomented by foreign missionaries among the aborigin tribesmen of the unadministered area of the N rth-East Frontier Agency still c tinues. The head hunting tr es of this border area of India ve, with the inspiration and active help of foreign missionaries, been creating trouble since the past three years.

Ten persons, including army personnel, are reported to be missing, believed to have been killed by fierce tribesmen in the jungle fastness of this border area. The incident occurred some time last week, but owing to the inaccessible nature of the territory and extreme communication difficulties, no information reached the Assam Government headquarters.

According to a Gauhati report, nearly 500 tribesmen, armed with bows and arrows, made a surprise attack on a party of 25 officials, including army personnel, who had gone into the unadministered area on a goodwill mission. They were distributing salt to the tribesmen when suddenly they were attacked and the whole party was murdered.

There is no confirmation from New Delhi that the entire party has been killed. The administration of this area is the responsibility of the Governor of Assam who is accountable to the External Affairs Ministry.

It was known that head hunting was prevalent in certain parts of this region and during the past three years units of the Assam R fles had undertaken pacification campaigns.

• •

Elections in 108 municipalities of Uttar Pradesh were held this week. The Congress party has not fared well in the elections according to the results declared up to now. With 30 results still to come Congress has secured a majority in only 31 municipalities. Praja Socialists are dominating in 19, Jan Sangh 8, Hindu Sabha 2 and Independents in 27 municipalities.

Allegations] of corruptions made by certain members of Hyderabad Legislature against some Ministers of Hyderabad, have, after investigation by Dr. Katju, proved to be false. So there will be no changes in the present Hyderabad Ministry.

Things In General

Sport Club With No Colour Bar

In what must be considered one of the first of its kind in the Durban sporting world a sports club with no colour bar in its constitution was ormed recently. This club—the Sydenham United Sports Club—is affiliated to the Sydenham Sports Association, which is also a non-colour bar Association. At the inaugural meeting of the Club, Mr. Memory Vakalisa, said that the spirit of cooperation amongst the non-European people was gaining ground everyday and that this meeting was just an upshot of the general tendancy in South Africa. The meeting elected the following office bearers, chairman: Memory Vakalisa, secretary: Rajah Rungiah and 11 other committee members representing all races. Among the imposing list of patrons are chief A. J. Lutuli, Dr. G. M. Naicker and Mr. George Singh.

Cape Hindu Cricket Club (C T.)

The 26th annual general meeting of the Cape Hindu Cricket Club was held at 13 Bruce Street, Cape Town recently. The following office-bearers were elected for the 1953/54 season: Hon life patron: Mr. L. C. Gihwala; patrons: Messers. D. P. Kessouw, C. Govan, C. Nathoo and L. B. Navsaria; chairman: Mr. D. G. Vasson; vice chairman: Mr. L. B. Navsaria; secretary: Mr. G. L. Gihwala; match Sec., Mr. H. B. Govindjee; treasurer: Mr. H. G. Wallab; captain: Mr. G. L. Gihwala; vice-captain: Mr. J. L. Gihwala; sel., committee: Messrs. J. L. and G. L. Gihwala, D. G. Vasson, delegates to W.P.I.C.U.: Messrs. M. C. Parmar, H. B. Govindjee J. L. and G. L. Gihwala.

Premier Academy's Progress

The Premier Physical Culture and Boxing Academy recently held its second annual general meeting at its Academy, 71 Prince Edward Street, Durban. The following officials were elected for the ensuing year: patrons: Messrs G. Fayers, K. R. Pillay, and P. R. Pather; Hon. members: Messrs. H. Tissong, A. T. Ber, C. J. Pather, T. M. Naicker, M. Frank, J. B. Patel, Dr. A. K. P. Naicker; president: Mr. A. C. Chetty; vice-president: Messrs R. M. Nadar and A. Sayed; hon secretary: Mr. C. N. Pather; hon. treasurer: Mr. R. M. Nadar; hon. Auditor: Mr. C. J. Pather hon publicity officer: Mr. M. N. Reddy; hon. physical culture and wrestling instructors: Messrs M. D. Frank, A. Sayed and Kisten; hon. boxing instructors: Messrs Ranjit Singh and Partab Singh; first aid: Mr. A. Sayed; committee members: Messrs. S. Thavaran, R. P. Govender, Norman Tissong and M. A. Pillay. The Officials of the Academy will be presenting Certificates of Merit to their members who were successful in the Natal Amateur Boxing Championships and also to "Mr. Natal" who is incidentally "Mr. South Africa" for 1953—1954, at a reception to be held on Sunday, 29th November, 1953, at the Academy's Hall, Durban

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2—2—0 towards the Mahatma Gandhi Memorial Fund.

"Distin's 1953 Seed Catalogue Price List—listing not only Seeds but all Garden Requisites. Write for a free copy: Distin's Seeds (Pty) Ltd. Box 2060, Johannesburg"

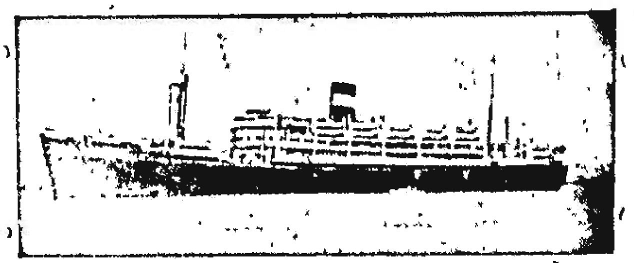

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Nov. 28. Sailing Dec. 3 for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—15—0
Second "	"	"	"	50—13—0
Inter-Class	"	"	"	34—3—0
Unberthed (Deck) without food				21—3—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	8
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained by C. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak-Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2s

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	8	0
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
REBUILDING OUR VILLAGFS—M. K. Gandhi	3	0
AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard) 24179 (Manager)

Cables & Tel. Add: "PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

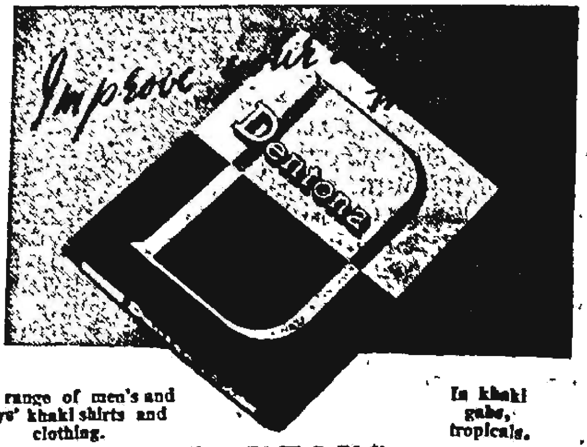

Full range of men's and boys' khaki shirts and clothing.

In khaki gabs, tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOYGASHEL Regd.

TRADE ENQUIRIES

UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND, SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.
DENTON TRADING CO.
Phone 34-4381 JOHANNESBURG P.O. Box 3561

N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
Phone 2758 BULAWAYO P.O. Box 344

SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
Phones 2-1219/2-4924 SALISBURY P.O. Box 1402

BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Phone 4010 Trust Mansions NAIROBI

BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:
C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co., (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

NEW TYPEWRITERS

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti, Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES (PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535

P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—

UNIVERSAL PRINTING WORKS

Commercial Printers & Calendar Specialists

9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
24 NOV 1953

પુસ્તક ૫૧ મું—અંક ૪૬
તા. ૨૦ નવેમ્બર, ૧૯૫૩.
છુટક નકલ પેની ૬.
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

ન્યાયાધીશ આગળ હમેશાં સત્ય રજુ કરવું અને સત્ય શોધવામાં એને સહાયતા કરવી તે વકીલનો ધર્મ છે; ગુનેગારને નિર્દોષ સાબિત કરવા એવો ધર્મ કોઇ કાળે ન હોય.

—o—

માણુસે માંસ, ઇંડાં અને એવું બીજું ન ખાવું જોઇએ એ મારા ધર્મસિદ્ધાંતનું અંગ છે.

એક માણુસ માંસાહારી હોય પણ પાપના પડછાયાથીયે ડરીને ચાલતો હોય તો તે બીજા માંસ વર્જનારા પણ પોતાના એકે એક કાર્યમાં ઇશ્વરનો અનાદર કરનાર માણુસ કરતાં મોક્ષનો વધારે અધિકારી છે.

—o—

મારૂં જીવન કાર્ય આ છે કે હીંદુ, મુસલમાન તથા બીજા દેશી માત્રને, અંગ્રેજને, અને છેવટે જગતને રાજદ્વારી, આર્થીક, સામાજીક તથા ધાર્મીક સંબંધોની વ્યવસ્થા કરવામાં અહિંસા ધર્મ પાળતા કરવા.

ગાંધીજી.

★

માનવ જીવન એટલે શું?

માણુસનું જીવન અનેક સંસ્કારોથી ભરેલું હોય છે. આપણે હાથે અસંખ્ય ક્રિયાઓ થયા કરે છે. તેનો હિસાબ માંડવા બેસીએ તો અંત ન આવે. સ્થુળ પ્રમાણમાં માત્ર ચોવીસ કલાકની કીયાઓ લઇએ તો કેટલીયે જોવાની મળશે. ખાવું, પીવું, બેસવું, ઉંઘવું, ચાલવું, ફરવા જવું, કામ કરવું, લખવું, બોલવું, વાંચવું, અને આ ઉપરાંત તરેહ તરેહનાં સ્વપ્નાં, રાગદ્વેશ, માનાપમાન, સુખદુઃખ, એમ ક્રિયાના અનેક પ્રકાર આપણુને જોવાના મળશે. મનુ પર એ બધી ક્રિયાઓના સંસ્કાર પડયા કરે છે. એથી જીવન એટલે શું એવો કોઇ સવાલ કરે તો જીવન એટલે સંસ્કાર સંચય એવી વ્યાખ્યા હું કરૂં.

સારા સંસ્કાર તેવા બુરા સંસ્કાર પણ હોય છે. બંનેની માણુસના જીવન પર અસર થએલી જણાય છે. બચપણુની ક્રિયાઓનું તો સ્મરણુજ રહેતું નથી. પાટી પરનું લખાણુ ભુંસી નાખ્યું હોય તેવું આખા બચપણુનું થઇ જાય છે. પુર્વજન્મના સંસ્કારો તો છેક સાફ ભુંસાઇ ગયેલા હોય છે; અને તે એટલે સુધી કે પુર્વજન્મ હતો કે નહિં તેની પણ શંકા થઇ શકે છે. આ જન્મનું નાનપણ યાદ આવતું નથી તો પુર્વજન્મની વાત શું કામ કરવી? પણ પુર્વ-જન્મની વાત રહેવા દઇએ. આપણી જેટલી ક્રિયાઓ ધ્યાનમાં રહે છે તેટલીજ થઈ છે એવું યે નથી. અનેક ક્રિયાઓ અને અનેક જ્ઞાન થતાં રહે છે. પણ એ ક્રિયાઓ ને એ બધાં જ્ઞાનો મરી પરવારે છે ને છેવટે થોડા સંસ્કાર માત્ર બાકી રહી જાય છે. રાત્રે સૂતી વખતે આપણે દિવસ દરમિયાનની બધી ક્રિયાઓ યાદ કરવા જઈએ તોયે પુરી યાદ આવતી નથી. કઇ યાદ આવે છે? જે કૃતીઓ બહાર તરી આવનારી હોય છે તેજ નજર સામે રહે છે. ખુબ તકરાર કરી હોય તો તેજ યાદ આવ્યા કરે છે. તે દિવસની તેજ મુખ્ય કમાણી. બહાર તરી આવતી મોટી મોટી પાતાના સંસ્કારની છાપ મનમાં જોરથી પડી જાય છે. રોજનીશી લખતા હોઇએ તો આપણે રોજ બેચાર મહત્વની બાબતો નોંધીશું. દરેક દિવસના આવા સંસ્કારો લઇ એક અઠવાડીયાનું તારણુ કાઢીશું તો એમાંથી યે ગળી જઇને અઠવાડીયા દરમીયાનની થોડી બહાર તરી આવતી મોટી મોટી વાતો બાકી રહી જશે. પછી મહિનામાં આપણે શું શું કર્યું એ જોવા બેસીશું તો આખા મહિનામાં બનેલી જે મહત્વની વાતો હશે તેટલીજ નજર સામે આવશે. આમ પછી છ મહિનાનું, વરસનું, પાંચ વરસનું યાદ કરતાં કરતાં તારણુ રૂપે બહુ થોડી વાતો ધ્યાનમાં રહે છે અને તેમનાં સંસ્કાર બને છે. અસંખ્ય ક્રિયાઓ અંતે અનંત જ્ઞાનો થતાં થતાં છેવટે મનની પાસે બહુ થોડી સિલક બાકી રહેતી જણાય છે. જે તે કર્મો ને જે તે જ્ઞાન આવ્યાં અને પોતાનું કામ પતાવી મરી ગયાં. બધાં કર્મોના મળીને પાંચ દસ દ્રઢ સંસ્કાર જેમ તેમ સિલક રહે છે. આ સંસ્કારો એજ આપણી મુડી. જીવનનો વેપાર ખેડી જે કમાણી કરી તે આ સંસ્કાર સંપત્તિની. એકાદ વેપારી જેમ રોજનો, મહિનાનો, ને આખા વરસનો જમા ખર્ચ માંડી છેવટે આટલો નફો થયો કે આટલી ખોટ ગઈ એવો આંકડો તારવે છે તેવું જ આબેહુબ જીવનનું છે. અનેક સંસ્કારોની સરવાળા બાદબાકી થતાં થતાં તદ્દન ચોખ્ખું અને માપસરનું એવું કંઇક સિલક રહે છે. જીવનની છેલ્લી ક્ષણુ આવે છે ત્યારે આત્મા જીવનની સિલક યાદ કરવા માંડે છે. આખા જન્મારામાં શું કર્યું તે યાદ કરતાં તેને કરેલી કમાણી બેચાર વાતોમાં દેખાય છે. આનો અર્થ એવો નથી કે જે તે કર્મો ને જ્ઞાનો ફોગટ ગયા. તેમનું કામ પતી ગયેલું હોય છે. હજારો રૂપિયાની ઉંથલ પાથલ કર્યા બાદ આખરે વેપારીની પાસે પાંચ હજારની ખોટ કે દસ હજારનો નફો એટલોજ સાર રહે છે. ખોટ ગઇ હોય તો તેની છાતી બેસી જાય છે અને નફો રહ્યો હોય તો આનંદથી તેની છાતી ફુલે છે.

આપણું એવુંજ છે. મરણુ વખતે ખાવાની ચીજ પર વાસના થઈ બેઠી તો આખી જિંદગી સ્વાદ કરવાનો અભ્યાસ કર્યો છે એમ સાબીત થાય. અન્નની વાસના એ જીવનની કરેલી કમાણી થઇ. કોઇક માને મરતી વખતે છોકરાની યાદ આવે તો તે પુત્ર વિષેનો સંસ્કાર જ જોરાવર સાબિત થયો ગણુવો. બાકીના અસંખ્ય કર્મો ગૌણુ થઇ ગયાં. અંકગણિતમાં

(અનુસંધાન પાને ૫૫૭ મે)

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET, DURBAN.

Phone 339859 Phone 228727

K. J. TAVARIA

Representing Associated Shop Fitters Ltd.

43 Commissioner Street, JOHANNESBURG

ગ્લાસ કાઉન્ટર

સુન્દર અને ટકાઉ ગલાસ કાઉન્ટર, શો કેસીસ, વોલ કેસીસ, સ્વીટ કાઉન્ટર તેમજ ફ્રીજ કાઉન્ટર, ફીશ ફ્રાયર, સુંદર વીન્ડો ફીટીંગ્સ વીગેરે હમારે ત્યાં મળશે.

તમારા જુના કાઉન્ટર-બદલી અથવા વેચી આપીશું.

લાંબી મુદતની ઉધારની ગોઠવણ કરી આપીશું.

GLASS COUNTERS

Glass Counters, Show Cases, Wall Cases, Sweet Counters, 'Fridge Counters, Fish Frier, also up to date Window Fittings.

We sell your old Counteas.

Easy Terms Arranged.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, ચાર્ટર્ડ ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

યુનીયન પ્રીંટીંગ વર્કર્સ

(બુક સેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ)

દરેક જાતના અર્બી, ઉર્દૂ, ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષયના પુસ્તકો-ગીતાજી-કુરાને શરીફ હમેશાં મોટા જથ્થામાં આવે છે. યુનાની—વૈદ્યક—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશા મળશે.

ધાર્મીક પુસ્તકો

શિવચાલીસા, દુર્ગાચાલીસા, નવગ્રહના પાઠો, પુરાખ્યાન, શ્રી. શનીશ્વરની કથા, રામ ચાલીસા, શની ચાલીસા, વ્યંકટેશ્વર સ્તોત્ર-

દરેકની કીંમત ૬ પેની

હનુમાન ચાલીસા, તુલસીદાસ ને કબીરની સાખીઓ, અર્જુન ગીતા, હનુમાન જ્યોતિષ, આરતી સંગ્રહ, પરમેશ્વર ને સુર્યદેવની પ્રાર્થના, કાન ગોપીની ગરબા તથા કાજુલીલા, નારાયણ કવચ, અંગ્રેજી ગુજરાતી શ્લોક તથા અર્થો સ.પે, પુરુષોત્તમ, તીકાલ સંધ્યા અને હાથ લેક પુસ્ત ગુજરાતી ટીકા સાથે, શ્રીમદ્ ભાગવતનો પાઠ, રામ રક્ષાના સ્તોત્રો, શ્રી. વિષ્ણુ સહસ્ત્ર નામાવલી, શ્રી શિવ સહસ્ત્ર નામાવલી, આનંદનો ગરબો, રાસમંડળની ગરબીઓ, દાણલીલા સાર, ભજન ભંડાર, શુભનાવલી અને સ્વપ્નાવલી દરેકની

કીંમત શી. ૧

એકાદશીની કથા, સત્યનારાયણની કથા, જાદુઈ બંગરી, ગેતાલ પચ્ચીસી—દરેકની કીંમત એક શીલીંગ અને ૭ પેની

આ સીવાય બીજા અનેક જાતના વાંચનના પુસ્તકો—દીવાળી ચર્ચા, દીવાળી કાર્ડ—ધાર્મીક પુસ્તકો વગેરે સ્ટોકમાં રહે છે માટે આપને જોઈતી વસ્તુઓની લીસ્ટ મોકલશો તો વાજબી ભાવે લગી જણાવીશું.

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરો.

વી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવનારને શી. ૧ વધુ ભરવી પડશે.

Union Printing Works

89-91 VICTORIA ST. DURBAN

P. O. Box 2192.

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીયેરો (એક રક્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	૧	૦
મઝધાર (અંધ લેખીકા હેલન કેલરના પુસ્તકનો અનુવાદ)	૧	૦
આશાવરી (હાસ્ય રસથી ભરપુર નોવેલ)	૭	૦
બાલ એગણ્યુ (ર. વ. દેસાઈ કૃત)	૧૪	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદ્ભાગવતની કથાઓ	૧૧	૦
ધીમીયાગારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	૧	૦
સર્જાતા હઈયા (નવલભાઈ શાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપતી નવલ કથા	૭	૬
નંદવાયલા હઈયા (પુષ્કર ચંદરવાકર)	૭	૬
માનવીનિ ભવાઇ (પન્નાલાલ પટેલ)	૧૪	૦

બાળ સાહિત્ય

જાદલ અને બાદલ (રમુજી વાર્તા)	૨	૬
કીંગ કોંગ એખ સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION' P. Bag, Phoenix, Natal.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૦ નવેમ્બર, ૧૯૫૩.

આવકારદાયક પગલું

આ લીટીઓ લખાઇ રહી છે ત્યારે પ્રીટોરીયામાં "આ વિવિધ જાતીઓના દેશમાં ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતો કઇ રીતે લાગુ પાડવા અને દક્ષિણ આફ્રીકામાં વસતા બીન-ગોરાઓમાં ઇશ્વરનું રાજ્ય કઇ રીતે સ્થપાય" તેનો વિચાર કરવા ખ્રીસ્તી ધર્મ ગુરૂઓની કોન્ફરન્સ બેઠેલી છે. એ કોન્ફરન્સ ડચ રીફોર્મ્ડ ચર્ચોની ફેડરલ મીશનરી કાઉન્સીલ તરફથી બોલાવવામાં આવેલી છે.

આ દેશની ખાસ કરી રાજ કરતી પ્રજા તરફથી ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતોનો શોચનીય રીતે ભંગ થઇ રહ્યો છે અને તેના એ કૃત્યથી લાખો લોકો દુઃખી થઇ રહ્યા છે તે પ્રત્યે ખ્રીસ્તી ધર્મગુરૂઓની નિષ્કાળજીનો અમને હમેશાં ખેદ થયા કર્યો છે. અમને લાગ્યા કર્યું છે કે તેઓએ એ સામે વિરોધ ક્યારનો દર્શાવવો જોઇતો હતો અને એ મહાન સિદ્ધાંતો પ્રત્યે દેશના વહિવટમાં નહિ - પરંતુ જીવનના સઘળા વ્યવહારમાં માન આપવા અને તેને અનુસરવામાં આગેવાની આપવી જોઇતી હતી. ખ્રીસ્તી ધર્મગુરૂઓ મુંગાજ રહ્યા છે એવું તો નજ કહી શકાય. તેઓએ પોકાર કરેલો છે પરંતુ તે ઘણોજ ધીમો અને બીન અસરકારક નીવડેલો છે કે જે વસ્તુ તેઓને માટે માનનીય નહિ જણાય. કેટલીક વાર તેઓએ ઉશ્કેરાયેલી લાગણીઓથી દોરવાઇ જઇ માનવીની માનવી પ્રત્યેની અમાનુષિતાને પોતાની સંમતી આપેલી છે જે કોઇ પણ ધર્મે મંજુર નથી કરેલી અને ખ્રીસ્તી ધર્મે ખચીતજ નથી કરેલી.

આંથી અમારી સંપુર્ણ ખાત્રી છે કે ખ્રીસ્તી ધર્મગુરૂઓએ લીધેલું આ પગલું મોકાસરનું છે એટલુંજ નહિ બલ્કે અત્યાર અગાઉ ક્યારનું લેવાવું જોઇતું હતું. મજકુર કોન્ફરન્સના કાર્યક્રમની નકલ તેમજ તેમાં થઇ ચુકેલાં ભાષણો અને થનારા ભાષણોની નકલો અમારી સમક્ષ પડેલી છે. તે મોકલવાની વ્યવસ્થાપકોએ કરેલી મહેરબાની માટે અમે તેઓના આભારી છીએ. કોન્ફરન્સમાં થએલાં કાર્યપર અમારી ટીકા અમે હમણા આપી શકતા નથી. હાલ તુરત એટલું જ કહી શકીએ છીએ કે માણસમાત્રનું નૈતિક ધોરણ હમણાના વર્ષોમાં ઘણું હલકું થઇ ગયું છે જેને માટે કેવળ ધર્મગુરૂઓનોજ દોષ કાઢી શકાય તેમ નથી. આ દેશમાં શું કે બહાર શું જે અનિષ્ટો આપણા ઉપર ગુજરી રહ્યાં છે તેને માટે રાજકર્તાઓનો દોષ કાઢવાનો કે ખુદ ઇશ્વરનો પણ દોષ કાઢવાનો કશો અર્થ નથી. કારણ જો રાજકર્તાઓ ઇશ્વરના કાયદાનો ભંગ કરી રહ્યા હોય તો આપણે જેઓ માણસથી ડરીને માણસે કરેલા કાયદાને વશ થઇએ છીએ અથવા તો અર્થલાભોને સર્વથી શ્રેષ્ઠ ગણી તેને ખાતર આપણા આત્માને વેચી દેવા તઇયાર થઇએ છીએ અને ઇશ્વરનું અસ્તિત્વ અને તેના આદેશોને ભુલી જઇએ છીએ તેઓ માણસના તેમજ ઇશ્વરના અપરાધી ઠરીએ છીએ અને આપણા પોતાનાજ પાપોના ફળ ભોગવીએ છીએ. જરા અંતરખોજ કરવાથી આ વાત આપણા હૃદયમાં ઠસવી જોઈએ અને તો પછી આપણે બીજાઓને ઠપકો આપવાને બદલે આપણી જાતને જ સુધારવાનો પ્રયત્ન કરતા થઇશુ, કરતા થવું જોઇએ.

ખ્રીસ્તી ધર્મગુરૂઓની સમક્ષ હાલના સંજોગોમાં મુશ્કેલ કાર્ય આવી પડેલું છે. અમે તેઓના કાર્યને ઇશ્વરના આશિર્વાદ મળો એમ ઇચ્છીએ છીએ અને તેના પરિણામે આ દેશમાં વસતા સઘળા લોકોમાં માનવ બંધુત્વની ભાવના સ્ફુરે અને સુખશાંતી સ્થપાય એવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ. ડો. બી. બી. કીટે કોન્ફરન્સના ઉદ્ઘાટન વખતના પોતાના ભાષણમાં ખરૂં કહ્યું હતું કે શાસ્ત્રમાં "એપાર્ટહેડ" એકજ જાતનું કહેવાયું છે અને તે પાપથી વેગળા રહેવાનું, નહિ કે આપણા માનવબંધુઓથી."

હીંદની વલણપર એક આફ્રીકનનો મત

બુલવાયોનાં 'ક્રોનીકલ'માં મી. જી. એફ. અમટીમકુલુએ એક કાગળ લખેલો છે જેમાંથી જાણવા જેવો ભાગ નીચે આપીએ છીએ:

સાહેબ, આફ્રીકામાં હીંદીઓને વસાવવાની હીંદની યોજનાના સંબંધમાં મારા કરતાં સારા લેખકો લખી ચુકેલા છે. કેટલાક લેખકો જણાવી ગયા છે કે હીંદીઓને આફ્રીકામાં વસાવવાની હીંદની લાંબા ગાળાની યોજના અમલમાં મુકવાની એક રીત એ છે કે આફ્રીકનો તરફ મૈત્રી બતાવવી અને તેઓની જન્મભૂમીમાં તેઓની આઝાદીની લડત પ્રત્યે સહાનુભૂતી બતાવવી. એમ કહેવાય છે કે હીંદ આ સઘળું કરી રહ્યું છે કારણ તે આફ્રીકનોનો ટેકો મેળવવા માગે છે અને પછી ગોરાઓને આફ્રીકામાંથી હાંકી કાઢવા માગે છે જેમ તેઓએ હીંદમાં કરેલું છે.

હીંદને લગતી બાબતોનો મેં અભ્યાસ નહિ કરેલો હોઇ એ આરોપને હું ખોટો ઠરાવી શકતો નથી. પરંતુ એક હકીકત હું જાણું છું અને તે એ, કે સધર્ન રોડેસીયાનો આફ્રીકન હીંદીઓ તરફ યુરોપીયનો કરતાં જરાયે વધારે મૈત્રી ધરાવતો નથી. હું અનેક સંસ્થાઓનો સભ્ય છું. મારી કોઇ પણ સંસ્થા હીંદ સાથે વધારે ગાઢો સંબંધ બાંધવાની યોજના કરતી હોય એવું મારા સાંભળવામાં કદી નથી આવ્યું. અમારો ઉદ્ધારક હીંદથી આવશે એવી અમે કશી આશા સેવેલી નથી. અમે તો હમેશાં બ્રીટીશ સરકારમાં વિશ્વાસ રાખતા આવેલા છીએ. જો કે મધ્ય આફ્રીકાના સાઠ લાખ કાળા લોકોના સર્વાનુમતી વિરોધને ઠોકર મારીને તેઓના ઉપર ફેડરેશન લાદવામાં આવવાથી એ વિશ્વાસ કંઈક ડગી ગયેલ છે.

અમે હવે અમારી જાતને પુછવા લાગ્યા છીએ કે બ્રીટીશ સરકારમાં વિશ્વાસ મુકવામાં અમે ડહાપણ કરીએ છીએ કે કેમ. તેમ છતાં અમે સમજીએ છીએ કે આફ્રીકનો માટે પુરતી સલામતીઓ રાખવામાં આવેલી છે એવી ખાત્રી કર્યા બાદજ બ્રીટીશ સરકારે ફેડરલ યોજના સ્વીકારેલી છે. જો તેમ નહિ હોત તો આફ્રીકનોના સામાન્ય વિકાસને હાની પહોંચે એવી યોજના તેણે સ્વિકારેલી નહિ હોત. બ્રીટીશ સરકાર માને છે કે ફેડરેશન નીચે આફ્રીકનોને વિકાસ માટે વધારે તકો મળશે. એમ છે કે નહિ એ તો ફેડરલ સરકાર કેવો વહીવટ ચલાવે છે તેના ઉપર રહેશે. હીંદથી આવનાર જોખમોનું અંદાજ હું ઓછું કરવા નથી ઇચ્છતો પરંતુ મારે એટલું જણાવવું જોઇએ કે આફ્રીકન પ્રત્યેની હાલની વર્તણુક એવી છે કે કોઇ પણ તેને વધારે સારાં ભવિષ્યની આશા આપે તેના તરફ તે સહેલાઇથી ઢળી પડે. આફ્રીકનને માટે બધેજ નિરાશા છે, ઉદ્ધારકને તે શોધી રહ્યો છે અને હીંદ જો તેની રોજની લડતમાં એક અધેળ જેટલી પણ મદદ આપવા તઇયાર હોય તો જરૂર તે તેને નમે. પછી તેમાં હીંદને પોતાનો સ્વાર્થ સાધવાનો હોય યા નહિ તેની તે પરવા ન કરે.

"...એટલું તદન સ્પષ્ટ છે કે વાંક અહીં આપણો પોતાનો છે, હીંદનો નથી. શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂ જાણે છે કે આફ્રીકામાં લોકોનો એક વર્ગ છે કે જેનાપર ઘણી રાજકીય મુશીબતો પડી રહી છે. આપણે હીંદની ટીકા કરીએ તે પહેલાં આપણું પોતાનુંજ આંગણું સાફ કરીએ.

હું સારી રીતે સમજું છું કે દુનીયાના કોઇ પણ ભાગમાં આપણે ઇચ્છીએ એવું આબેહુબ જીવન તો મળી નહિજ શકે અને રોડેસીયા પણ દુનીયાનો એક ભાગ હોઇ અહીં પણ માનવીઓએ સંકટનો હિસ્સો ભોગવવોજ રહ્યો. પરંતુ અમારી મુશ્કેલી એ છે કે અમારી સામે ભેદભાવ પાડવામાં આવે છે.

"...અમે યુરોપીયનોને જુના વખતથી પીછાણીએ છીએ. તેઓએ અમારી અનુપમ સેવા બજાવેલી છે, તેઓએ અમને ખ્રીસ્તી ધર્મ શીખવ્યો છે, કેળવણી આપેલી છે, ઇસ્પીતાલો આપેલી છે, આરોગ્યતાથી રહેતાં શીખવેલું છે. પરંતુ આ સઘળા લાભોના બદલામાં જો અમારી જમીન ખોવાની હોય, માનવ ગૌરવ ખોવાનું હોય, ટુંકમાં અમારૂં કશું છેજ નહિ એમજ અમારે સમજી લેવાનું હોય તો હીંદ અથવા રશીયા અથવા સુખ અને સલામતી વાળું ભવિષ્ય આપનાર બીજી કોઈ પણ સત્તાની સાથે જોડાઇ જવા સિવાય અમને છુટકોજ નથી.

નોંધ

મી. પેટ્રીક ડંકન છુટી ગયા

મી. પેટ્રીક ડંકન, જેમના નામથી 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના વાચકો હવે સારી રીતે વાકેફ છે, તેઓ અન્યાયી કાયદાઓ સામેની સત્યાગ્રહની લડતમાં ભાગ લેવા બદલ પા. ૧૦૦નો દંડ અથવા ૧૦૦ દિવસની કેદની સજા પામ્યા હતા, તેઓ ૧૪ દિવસની સજા ભોગવી નવેમ્બર તા. ૧૩મીના શુક્રવારે જરમીસ્ટન જેલમાંથી છુટી ગયા છે. બાકીની સજાને માટે તેમણે દંડ ભર્યો હતો. ખરી રીતે મી. ડંકનથી જેલ જવાય એવી સ્થિતિ નહી હતી કેમકે તેમને કંઇક મુદતપર થએલા ગંભીર મોટર અકસ્માતથી તેમના પગને સખત ઇજા થઇ હતી જેના કારણે તેમને ત્રણ માસ ઉપર ઇસ્પીતાલમાં રહેવું પડ્યું હતું અને પાછળથી ફરી એક માસ રહેવું પડ્યું હતું અને ત્યારબાદ પણ પગ હજુ સારો થયો નથી. તેમ છતાં મી. ડંકનનો એવો આગ્રહ હતો કે બીન-ગોરાઓ સત્ય અને ન્યાયને ખાતર જે મહાન કષ્ટો સહી રહ્યા છે તેનો થોડોક

પણ અનુમત તેઓ જરૂર લેશેજ. આથી તેઓ ૧૪ દિવસની જેલ ભોગવી આવ્યા છે. બીનગોરાઓ એવી તો આશા નથીજ રાખતા કે તેઓના ગોરા મીત્રો અને સહાયકોએ શારિરિક કષ્ટ સહન કરવું જોઈએ. તેઓ બહાર રહી રચનાત્મક કાર્ય વધારે અસરકારક રીતે કરી શકે છે અને ગોરા પ્રજા મતને તેઓના જેવા વિચારો ધરાવતા કરી શકે છે. આથી મી. ડંકનની આ ઉદાર ચેષ્ટાની, અમારી ખાત્રી છે કે, સઘળા બીન-ગોરાઓ સાભાર કદર કરશેજ.

બે ગોરી બેનો મીસીસ ફ્રીડા હરૂપ અને મીસ બેટી ડયુટોય, જેમનો એજ આરોપસર પા. ૨૫નો દંડ અથવા ૨૫ દિવસની કેદની સજા થઈ હતી, તેઓ જોહાનીસબર્ગની જેલમાં પોતાની આખી સજા પુરી કરી રહી છે. તેઓ તેમજ મી. ડંકન જે ભોગો આપી રહ્યા છે તેને માટે અમે તેઓને હાર્દીક અભિનંદન આપીએ છીએ.

માનવ જીવન અને શુભ સંસ્કારોનો સંચય

આચાર્ય શ્રી. વિનોબાજીનું "ગીતા પ્રવચનો"ના જેવું શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો અર્થ સમજાવનારૂં બોધથી ભરેલું સહેલું અને સરળ પુસ્તક હજુ જોવા કે વાંચવામાં નથી આવ્યું. એ પુસ્તક એટલું સુંદર છે કે તેનો તરજુમો સઘળી ભાષાઓમાં થવો જોઈએ અને દરેક માનવે પોતાની પાસે રાખવું જોઈએ અને તેનું મનન કરવું જોઈએ. 'નવજીવન' કાર્યાલયે જેણે એ પુસ્તક બહાર પાડેલું છે તે એ વસ્તુ જેમ બને તેમ ત્વરાથી કરશે એવી અમે હાર્દીક આશા રાખીએ છીએ. એ પુસ્તકમાંથી માનુષના જીવનનો શ્રી. વિનોબાજીએ આપેલો અત્યંત સરળ અને સુંદર અર્થ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના વાચકોના લાભાર્થે આ અંકના મુખપૃષ્ઠપર આપવામાં આવ્યો છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે સૌ તેનું મનન કરશે અને પોતાનું જીવન એ રીતે ઘડવાનો પ્રયત્ન કરશે.

શ્રી. નારણસ્વામી નાયડુનું અવસાન

સ્વર્ગસ્થ થંબી નાયડુ જેમણે ૧૯૦૭—૧૯૧૪ની મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ હેઠળ ચાલેલી સત્યાગ્રહની મહાન લડતમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો, તેમના પુત્ર શ્રી. નારણસ્વામી નાયડુનું શનીવાર નવેમ્બર તા. ૧૪મીના અચાનક હૃદય બંધ પડી જવાથી અવસાન થયું છે. લડત દરમીયાન જેલ ગયેલા માબાપોએ પોતાના છોકરાઓને સંભાળ માટે ગાંધીજીના હાથ નીચે મુક્યા હતા તેમાના એક શ્રી નારણસ્વામી હતા. એ રીતે શ્રી નારણસ્વામી ગાંધીજીના હાથ નીચે ટોલ્સટોય ફાર્મમાં, અને ફીનીક્સમાં રહ્યા હતા અને ૧૯૧૪માં ગાંધીજી આ દેશ કાયમને માટે છોડી ગયા ત્યારે તેમને બીજા છોકરાંઓ સાથે હીંદ લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ત્યાં કેટલોક વખત ગાંધીજીના હાથ નીચે ગાળ્યા બાદ હીંદની આબોહવા માફક નહિ આવવાથી તેમને બીજા છોકરાઓ સાથે દક્ષિણ આફ્રીકા પાછા મોકલવામાં આવ્યા હતા.

અહીં તેમણે ડૉ. યુ. મ. દાદુના નેતૃત્વ હેઠળ ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને એ સંસ્થાના ઉપ-પ્રમુખ ચુંટાયા હતા. અન્યાયી કાયદાઓની સામેની લડતમાં તે બે વખત જેલ જઈ આવ્યા હતા. સ્વર્ગસ્થના દુઃખી વિધવા તથા અન્ય કુટુમ્બીજનોને પડેલી મહાન ખોટમાં અમે તેઓ પ્રત્યે હાર્દીક દિલસોજી દર્શાવીએ છીએ સ્વર્ગસ્થના આત્માને ઇશ્વર ચિર શાંતી બક્ષે.

પોર્ટ એલીઝાબેથ યુવક મંડળ

પોર્ટ એલીઝાબેથ યુવક મંડળ તરફથી નરોક વર્ષથી દીવાળી અંક પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે. દર વર્ષ તેમાં સુધારો કરવામાં આવે છે. આ વખતનો દીવાળી અંક ઘણો સુંદર છે. તેની ખાસ વિશેષતા એ છે કે તે આખો હસ્ત લિખિત છે. તેની અંદરના સુંદર ચિત્રો પણ યુવક મંડળના સભ્યો શ્રી. જયચંદ્ર મ. મજ્જર, શ્રી. રમણલાલ મરચન્ટ અને શ્રી. ધીરજલાલ પ્રાગજી તરફથી કરવામાં આવ્યાં છે. બીજી ખાસ વિશેષતા તેની અંદરના અતિ સુંદર હસ્તાક્ષરની છે. એકજ વ્યક્તિએ તે હસ્તાક્ષર કરેલા છે અને એક ધારા અને આબેહુબ છાપેલા જેવાજ છે. તેને માટે એ ભાઈને તેમજ તેની અંદરના ચિત્ર કામને માટે તેના ચિત્રકારોને હાર્દીક અભિનંદ ઘટે છે. એ ઉપરાંત તેની અંદરના લેખો પણ સારા છે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં તો આ કાર્ય અદ્વિતીય છે પરંતુ હીંદમાં તેની જોડી ભુજજ હોવો સંભવ છે. આ કાર્યની બીજી વિશેષતા એ છે કે તેની પાછળ કોઈ પણ જાતના અર્થ લાભનો આશય રહેલો નથી. સમાજ સેવા, સાહિત્ય અને કલા પ્રેમનું એક પ્રતીક છે. આ દેશમાં એકંદરે જોતાં અહીંના કલુષિત વાતાવરણના પાસમાં સપડાઈ આપણા ભાઈઓનું પતન થઈ રહેલું જોવામાં આવે છે. પરંતુ પોર્ટ એલીઝાબેથના યુવક મંડળના ભાઈઓ તેમાં ખાસ નોખી ભાત પાડી રહ્યા છે તેમજ કેપટાઉનમાં શ્રી બાબરભાઈ ચાવડાનાં નેતૃત્વ હેઠળ અને ઈસ્ટલંડનમાં શ્રી લલ્લુભાઈ હરીભાઈના નેતૃત્વ હેઠળ આપણા નવયુવાનો બીજા ભાગોમાં વસતા ભાઈ બેનોને અનુકરણીય દાખલો બેસાડી રહ્યા છે. પોર્ટ એલીઝાબેથના યુવક મંડળના ઉત્સાહી ભાઈ તેમજ તેઓ સર્વને અમે હાર્દીક અભિનંદન આપીએ છીએ અને તેઓની શક્તિ ઉત્તરોત્તર વધો અને આપણા આખા સમાજને ઉપયોગી નીવડો એવી શુભેચ્છા પાઠવીએ છીએ.

મારો જેલનો અનુભવ

(લેખક: મણીલાલ ગાંધી)

યુનીયન સરકારના બીન-ગોરાઓને લાગુ પડનારા અન્યાયી કાયદાઓ સામેની સત્યાગ્રહની લડતને અંગે મી. પેટ્રીક ડંકન તથા બીજા ૭ યુરોપીઅનો અને મારી સામે બીન-ગોરાઓને કાયદાઓને ભંગ કરવાની ઉશ્કેરણી કરવાના આરોપસર જરમીસ્ટનના આફ્રીકન લોકેશનમાં પકડવામાં આવ્યા હતા. અમારી સામેનો કેસ ગયા ફેબ્રુઆરીમાં જરમીસ્ટનની રીજનલ કોર્ટમાં ચાલ્યો હતો અને અમને બધાને ગુનેગાર ઠરાવી જુદી જુદી સજાઓ કરવામાં આવી હતી. મને પા. ૫૦નો દંડ અને ૫૦ દિવસની સખત મજુરી સાથની કેદની સજા થઈ હતી. મારા અન્ય સાથીઓને લાગ્યું કે અમારાપર મુકવામાં આવેલો આરોપ ખોટો હતો અને ખોટી રીતે સજા થઈ હતી તેથી એ ચુકાદા સામે અપીલ કરવી જોઈએ. હું પોતે એ મતનો ન્હોતો પરંતુ બધા સાથે જ પકડાએલા હોઈ બધાની સાથે ઉભાં રહેવાનો મને આગ્રહ કરવામાં આવ્યો. અનિચ્છાએ એ આગ્રહને મેં માન આપ્યું. ત્યાર બાદ સાત માસ વીતી ગયા પરંતુ અમારી અપીલની સુનવણી નહિ થઈ. ક્યારે થશે તેનો કશો પત્તો પણ નહિ હતો. દરમીયાનમાં યુનીયન સરકારની કડકાઈ વધતી ગઈ. સત્યાગ્રહીઓને વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની કેદની અને ફટકાની પણ સજા કરી શકાય તેવા બે સખત કાયદા પસાર કરી તેણે કાયદાપોથીએ ચઢાવ્યા. એ ઉપરાંત બીન-ગોરી તેમજ ગોરી કોમના ઘણા જાણીતા નેતાઓ સામે જાહેર સભાઓમાં હાજરી આપવા, ભાષણો કરવા, એક સ્થળેથી બીજે સ્થળે જવા આવવા વિગેરેની બંધી કરનારા હુકમો બજાવાયા. ઘણા ખરા નેતાઓ આ મનાઈ હુકમોને તાબે થઈ ગયા. આ સઘળું જોઈ મને ઘણું દરદ થયું અને આવા સંજોગોમાં અમને થએલી સજા સામે અપીલ કરવામાં મને કશીજ સાર જણાયો નહિ. બલ્કે અનિષ્ટ જણાયું. આથી બીજાઓ કરે યા ન કરે તો પણ મારી અપીલ પાછી ખેંચી લઈ થએલી કેદની સજા ભોગવવાનો મેં મારો નિશ્ચય મારા અન્ય સાથીઓને જણાવી દીધો અને સપ્ટેમ્બર તા. ૧૭મીના ગુરૂવારે સવારે ૧૧ વાગે મારા વકીલ મી. હેરી બ્લુમ સાથે જરમીસ્ટનની પોલીસ ચોકીએ પોલીસને આધીન થવા ગયો.

આ પગલું મેં લીધું તો સ્વેચ્છાએ પરંતુ એ ઘડીથીજ તેના ગંભીર પરિણામોનો અનુભવ થવા લાગ્યો. મારા વકીલ મારી હીંમતને માટે મને અભિનંદન આપી રહ્યા હતા અને શુભેચ્છાઓ દર્શાવી રહ્યા હતા. મેં તેમને કહ્યું: "કેમ જાણે કતલ ખાનામાં જતો નહિ હોઉં તેવું થાય છે." જ્યાં સુધી તે મારી સાથે હતો ત્યાં સુધી તો મને કંઇક ઓથ જણાતો હતો પરંતુ પોલીસને સુપ્રત કરીને તે તો વિદાય થયા તે ઘડીથી મારી કસોટી શરૂ થઈ. પોલીસે મને અદાલતની એક ખાલી કોટડીમાં વીસેક મીનીટ બેસાડી રાખ્યો. પછી મોટર કારમાં બેસાડી જરમીસ્ટનની જેલમાં લઈ ગયો. જેલનો લોખંડી દરવાજો મારી પાછળ બંધ થયો અને તે ઘડીથી જેલના અધિકારીઓ મારાપર શું વીતાડે છે એ જોનાર બીજું કોઈજ નહિ હતું. એક તો હતોજ પણ તેને નીરખવાની એક ઓળખવાની આપણા જેવા પામર જીવમાં શક્તિ હોત તો આ ભવસાગરમાંથી ક્યારના પાર ઉતરી ગયા હોત. એ હતો ઇશ્વર.

વડો દરોગો, જે હેડ વોર્ડર તરીકે ઓળખાય છે, તેણે પગથી માથા સુધી મને નીહાળ્યો. બીજા જાળી વાળા દરવાજામાંથી વિશાળ ચોગાનમાં લઈ ગયો અને ત્યાં ઓફીસમાં બીજી વિધિઓ માટે મને સુપ્રત કર્યો.

અંદરના કેદીઓની નજર હમેશાં બહારથી આવનાર નવા કેદીઓ તરફ ફરતીજ હોય છે. સાધારણ રીતે તો કેદીઓ સંખ્યા બંધજ દાખલ થતા હોય. પરંતુ મારે વિષે એવું બન્યું કે હું સાવ એકલોજ હતો. વળી મારા જેવા અપટુડેટ પોષાકથી સજ્જ થએલા માણસ તો જેલના અધિકારીઓ સિવાય બીજા કોઈ ત્યાં જોવા મળેજ નહિ. એટલે બીજા કેદીઓ ખુણે ખાંચરેથી મને જોઈ તાજુબ થયા. અને ટગર ટગર જોવા લાગ્યા કે આ મુર્તી કોણ છે.

વળી એવે વખતે સાધારણ રીતે કેદીઓ આવતા પણ નથી હોતા. એટલે બધાની નજર મારી તરફ વધારે વળી. ઓફીસમાં દાખલ થતાં જ મને બહાર ચોગાનમાં ખડા રહેવાનો હુકમ થયો. મારાં કપડાં ઉતારી એક થેલીમાં મુકવાનું કહેવામાં આવ્યું અને જેલના કપડાં પહેરવા આપ્યાં. એ કપડાં જોઈ હું તો

તાજુબ થયો. કોણ જાણે કેવા કેદી એ તે પહેરેલાં હશે અને સાધારણ રીતે કેદીઓ એક અઠવાડીયું તો ઓછામાં ઓછું એના એજ કપડાં પહેરતા હોય છે. દર શનીવારે કપડાં બદલાય. એટલે આ કપડાં કોઇકે પણ એક અઠવાડીયું તો પહેરેલાં હોવાંજ જોઇએ એટલાં તે ગંદાં હતાં. મેં સાફ કપડાંની માંગણી કરી પણ કહેવામાં આવ્યું કે બીજાં કપડાં છેજ નહિ. કપડાંમાં અરધી સાથળ ઢંકાય તેટલી ખાખી ચડ્ડી, એક લાલ રંગનું બદન અને એક સફેદ જાકીટ. એવાં ગંદાં કપડાં પહેરી મારી સુગનો તો પાર નહિ રહ્યો. આ સિવાય નહિ જોડા કે કશું. સાવ ઉઘાડા પગ. ઓછામાં પુરૂં મારા ચશ્મા, જે દસ વર્ષની વયથી હું પહેરતો આવેલો છું, તે પણ લઇ લેવામાં આવ્યા. મેં વિરોધ કર્યો એટલે કહેવામાં આવ્યું કે બીજે દિવસે દાક્તર આવશે. તે રજા આપશે તો ચશ્મા મળશે.

મારી સાથે પુસ્તકોમાં હું એકજ પુસ્તક લઇ ગયો હતો જેમાં પૂજ્ય બાપુ (મહાત્મા ગાંધી)ના લખેલાં મંગળ પ્રભાત, અનાસક્તિયોગ અને ગીતા બોધનો સમાવેશ થતો હતો. એ ધર્મ પુસ્તક તરીકે મારી પાસે રાખવાની મને છુટ આપવામાં આવી.

એ વખતે બપોરના બે વાગેલા હશે. જેલમાં ગયા પછી કેદીને વખત તો જોવાનો મળેજ નહિ અને કેટલા વાગ્યા એ કોઇને પુછાય પણ નહિ. મને એ ચોગાનમાં ઉઘાડામાં કેટલીક વાર સુધી તો ઉભો રાખવામાં આવ્યો. હવા સુસવાટ કરતી મારા અર્ધ ઉઘાડાં શરીરને લાગતી હતી. ગંદાં કપડાં અને ઠંડી હવાથી હું તો અકળાઇ ગયો હતો પણ ફરિયાદ કોને કરવી? ઇશ્વરનું રટણ કરી રહ્યો હતો અને સદ્બુદ્ધિ અને શક્તિ આપવા તેને પ્રાર્થી રહ્યો હતો. થોડી વારે કોઇક કોઇક કેદીઓ મારી પાસે આવવા લાગ્યા અને હું કોણ છું અને શા કારણથી આવ્યો છું વિગેરે પુછપરછ કરવા લાગ્યા. આ સઘળું છુપી રીતે ઘુસ પુસથીજ થઇ શકે. મેં તેઓને ખરી હકીકતથી વાકેફ કર્યા એટલે પછી તો એક પછી એક વારાફરતી મારી પાસે આવવા લાગ્યા અને મને અભિનંદન આપવા અને દિલાસો આપવા લાગ્યા અને જાલીમ સરકારને શ્રાપ આપવા લાગ્યા. ચાર વાગ્યાના સુમારે બાજુમાંજ આવેલી જેલની ઇસ્પીતાલમાં કામ કરતો એક કલર્ડ કેદી મારી પાસે આવ્યો અને બહુ પ્રેમ પુર્વક મને ઇસ્પીતાલના ચોગાનમાં બેસવા કહ્યું જ્યાં પવન નહિ હતો અને તડકો હતો. મારા તરફ આ પ્રમાણે પ્રેમ ભાવ વર્તતો જોઇ મને તુરત "માંહી પડયા તે મહાસુખ માણે દેખનારા દાઝે જોને" એ આશ્રમ ભજનાવલીમાં ના એક ભજનની કડી યાદ આવી. વિચાર આવવા લાગ્યો કે બહાર સગાં સંબંધીઓ વિચાર કરતાં હશે કે મારા પર કેટલું દુઃખ પડી રહ્યું હશે જ્યારે અહિં તો કેમ જાણે ઇશ્વરે પોતાના દુતોને મારી સરભરાને માટે મોકલ્યા નહિ હોય એવું ભાસતું હતું. સાડા ચાર વાગે બધા કેદીઓને પુરી દેવામાં આવ્યા. મને ઇસ્પીતાલના કેદીએ પ્રથમથીજ કહ્યું હતું કે મને પણ ઇસ્પીતાલમાંજ પુરવામાં આવશે અને કશી અડચણ નહિ આવે. એ પ્રમાણેજ થયું. સાંજનું ખાવાનું આપી અમને ઇસ્પીતાલમાં પુરવામાં આવ્યા. ચારેક લોખંડના ખાટલા હતા જેનાપર દરદીઓ સુતા હતા. બાકી બે કે ત્રણ જમીનપર સુઇ રહેતા હતા. મને ઇસ્પીતાલની દેખરેખ રાખનાર કેદીએ સુવાને ખાટલો આપ્યો. ખાટલાપર ચાદર વિગેરેની તો આશા નજ રખાય. કામળાઓ હોય પણ નીચે સુવાના કરતાં વધારે સગવડભરેલું. ખાવામાં મીલીરાઇસ અને થોડી સુકી બીન્સ અને છ એક આઉંસ જેટલી ચાર પાંચ દિવસની વાસી થઇ ગયેલી બ્રાઉન રોટીનો ટુકડો. મારી તો ભુખ ઉડી ગઇ હતી. સવારે જેલમાં જવા નીકળ્યો ત્યારે થોડું ફ્રુટ અને દુધ લીધું હતું. ત્યાર બાદ કશુંજ લેવાની રૂચી નહિ થઇ. લાંબી મુદ્દતના કેદીઓને દુધ વગરની કોફી મળતી હોય છે તેમાંથી મને આપવામાં આવી તે મેં થોડી પીધી અને પહેલી રાત જેલની ઇસ્પીતાલની કોટડીમાં પસાર કરી.—અધુરું

માનવ જીવન એટલે શું?

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

માં અપુર્ણાંકનો દાખલો હોય છે. તેમાં કેવા મોટા મોટા આંકડા! પણ સંક્ષેપ કરતાં કરતાં છેવટે એક અથવા શૂન્ય જવાબ નીકળે છે. તે પ્રમાણે જીવનમાં સંસ્કારના અનેક આંકડા જતા રહી આખરે જોરાવર એવો એક સંસ્કાર સારરૂપે બાકી રહે છે. જીવન ના દાખલાનો એ જવાબ જાણવો, અંતકાળનું સ્મરણ આખા જીવનનું ફલિત છે.

જીવનનો એ છેવટનો સાર મધુર નીવડે, એ છેવટની ઘડી રૂડી નીવડે તેટલા માટે આખા જીવનની બધી મહેનત હોવી જોઇએ. જેનું છેવટ રૂડું તે આખું રૂડું. એ છેવટના જવાબ પર ધ્યાન રાખી જીવનો દાખલો કરો. એ ધ્યેય નજર સામે રાખી જીવનની યોજના કરો. દાખલો કરતી વખતે જે ખાસ સવાલ પુછવામાં આવેલો હોય છે તે નજર સામે રાખી ને તે કરવો પડે છે. તે પ્રમાણેની રીત અજમાવવી પડે છે. મરણ વખતે જે સંસ્કાર ઉપર તરી આવે એવી ઇચ્છા હોય તેને અનુસરીને આખા જીવનનો પ્રવાહ વાળો. તેના તરફ રાતને દિવસ મનનું વલણ રાખો.

વિનોબા ભાવે.

('ગીતા પ્રવચનો'માંથી)

વિવિધ ખબરો

અરેબીયાના રાજા ઇબ્ન સઉદનું અવસાન

મંગળવાર તારીક ૧૦મી નવેમ્બરે સૌદી અરેબીયાના રાજા ઇબ્ન સૌદ ૭૩ વર્ષની વયે ગુજરી ગયા. તેમણે તેમના મરણ પછી તેમના પુત્ર અમીર સૌદને રાજા બનાવવા જાહેર કર્યું હતું.

સૌદી અરેબીયા લગભગ ૧,૨૭,૦૦૦ ચોરસ માઇલ છે. તેલ માટે દુનીયા માં ચોથું ગણાય છે. ઇબ્ન સૌદ ઇસ્લામ ધર્મ પ્રમાણે ચાર પત્નિઓ રાખતા અને વારંવાર એકને ફારગતી આપી બીજી સાથે પરણતા. તેમને ૧૫૦ પુત્રો અને લગભગ ૩૦૦ પુત્રીઓ છે. આખી જીંદગી દરમીયાન તેમણે પુરો મુસ્લીમ ધર્મ પાળ્યો હતો અને કદી દારૂને હાથ લગાડયો નહોતો.

યુનોમાં હીંદી સવાલ

યુનીયનના હીંદીઓ પ્રત્યેની વર્તણુક પર સ્પેશીયલ પોલીટીકલ કમીટીએ રજુ કરેલાં ઠરાવ, યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીએ ૪૨ વિરૂદ્ધ ૧ મતે મંજુર રાખ્યો છે. આમાં ફક્ત દક્ષિણ આફ્રીકાએ વિરૂદ્ધમાં મત આપ્યો નહોતો અને ૧૭ સભ્યોએ બીલકુલ મત આપ્યો હતો. આ ઠરાવનો હેતુ ગયે વર્ષે નીમાયલી, ક્યુબા, સીરીયા અને યુગોસ્લાવીયાની બનેલી ગુડ ઓફીસીસ કમીશન ફરીથી નીમવાનો છે. આ કમીશન હીંદ પાકીસ્તાન અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેની વાટાઘાટમાં સહાય કરશે. કમીશનને સાથ આપવા તેમજ ગ્રુપ એરીયાઝ એકટનો અમલ નહીં કરવા દક્ષિણ આફ્રીકાને જણાવવામાં આવ્યું છે. બીજી સેશનમાં કમીશનને તેમનો હેવાલ રજુ કરવા જણાવવામાં આવ્યું છે. બ્રીટને મત આપ્યો નહોતો. અમેરીકા અને રશીયાએ ઠરાવની તરફેણમાં મત આપ્યો હતો.

ક્રીનીખનમાં ગ્રુપ એરીયાઝ એકટ

ગવરમેન્ટ ગેઝેટમાં, એક પ્રોકલેમેશન દ્વારા, ક્રીનીખન મ્યુનીસીપલ એરીયામાંની હીંદી માલીકી ફ્રીઝ કરવા માં આવી છે. હાલની હીંદી માલીકી ની કે હીંદી વસવાટ વાળી કોઇ પણ મીલકત ફરીથી બાંધવામાં આવે અથવા તેમાં ફેરફાર કરવામાં આવે તો તે મીનીસ્ટરની સ્પેશીયલ પરમીટ વગર એશીયાટીકો ઓકયુપાઇ કરી શકે નહીં. હીંદી અથવા બીજા કોઇ ની માલીકીની જગ્યા પર નવું મકાન બાંધવામાં આવે તો કોઇ પણ હીંદી મીનીસ્ટરની પરવાનગી વગર તેને રાખી શકે નહીં. પહેલાં આખું ટ્રાંસવાલ પ્રોકલેમ્ડ એરીયા જાહેર થયું હતું. આમ છતાં એકજ જાતના લોકો વચ્ચે હેર ફેર થઇ શકતી હતી. આ પ્રોકલેમેશનની અસર, ફ્લાકફન્ટીન, યુનીટસ પાર્ક, એકસ્ટેનશ ૧, હોટ કોપ, એશીયેટીક લોકેશન, અને ક્રીનીખનની ૧૯ અરવન ની અમુક મીલકતો પર થાય છે.

દેશની મહાનતા શામાં રહેલી છે?

નવેમ્બર ૩, ૧૯૫૨, ના રોજ, અમેરીકાના પ્રમુખપદની ચુંટણીની આગલી રાતે જનરલ આઇઝનહોવરે એક ભાવ વ્યક્ત કર્યો હતો, તે તા. ૧૭-૬-૧૯૫૩ ના 'ન્યુ યોર્ક ટાઇમ્સ' માંથી ભાઇ ગોપાળદાસે વાચકોને કહેવા જેવો માનીને મને મોકલ્યો છે, તે નીચે ઉતારૂં છું:

"અમેરીકા દેશની મહાનતા અને પ્રતિભાનાં દર્શન કરવા મેં તેનાં વિશાળ બંદરો અને તેની મોટી નદીઓ તરફ દૃષ્ટિ કરી; પણ તે ત્યાં ન હતી ...તેનાં ફળદ્રુપ ખેતરો અને તેમના અમર્યાદ પાક તરફ દૃષ્ટિ કરી; પણ તે ત્યાં ન હતી...તેની કીમતી ખાણો અને તેના વિશ્વવ્યાપી વ્યાપાર તરફ દૃષ્ટિ કરી, પણ તે ત્યાં ન હતી... તેની લોકશાહી કોંગ્રેસ અને તેના અજોડ બંધારણ તરફ દૃષ્ટિ કરી; પણ તે ત્યાં ન હતી. હું જ્યાં સુધી અમેરીકાના દેવળોમાં ન ગયો અને તેનાં વ્યાસપીઠોને ધર્મભાવનાની ઘોષણાથી ઝળહળતાં મેં ન જોયાં, ત્યાં સુધી" મને અમેરીકાની પ્રતિભા અને સામર્થ્ય નું રહસ્ય સમજાયું નહીં. અમેરિકા મહાન છે, કારણ કે તે ધર્મવાન છે; અને અમેરિકા ધર્મવાન મટશે તેની સાથે તે મહાન પણ નહીં રહે."

આ વસ્તુ કેવળ અમેરીકા માટે જ નહીં, કોઇ પણ રાષ્ટ્ર અને માનવ સમાજ માટે સાચી છે. છેવટે, ધર્મ જ માનવજાતની શોભા અને તેની વિશેષતા છે; તેથી તે વિનાની તેની મહત્તા નિરર્થક છે.

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ

જોહાનીસબર્ગનાં આદર્શ યુવક મંડળની વાર્ષિક જાહેર સભા શ્રી જયંતિલાલ નરસિંહ ભાઈના પ્રમુખપદે ગાંધી હોલમાં મળી હતી. મંડળનો વાર્ષિક હેવાલ રજુ કરતાં મંત્રીએ જણાવ્યું હતું કે તા. ૧૭ અને ૧૮ જાન્યુઆરી ૧૯૫૩ ને દિવસો એ મંડળનો પ્રથમ વાર્ષિક ઉત્સવ રાખવામાં આવ્યો હતો જેમાં મંડળ ને ૧૦૦ પાઉન્ડનો લાભ થયો હતો. તેજ દિવસોએ મંડળે પા. ૮૦ નો એક લીલો પડદો શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલયને ભેટ કર્યો હતો. એપ્રીલ માસમાં બીનોની, બોક્સબર્ગ હીંદુ સેવા સમાજના લાભાર્થે મંડળ તરફથી એક ઉત્સવ કરવામાં આવ્યો હતો.

રામનવમી, પંદરમી ઓગસ્ટ, કૃષ્ણ જયંતિ અને ગાંધી જયંતિને દિવસોએ મંડળ તરફથી ભજનો, ગીતો અને નાટિકાઓ ગાંધી હોલમાં રજુ કરવા માં આવ્યાં હતાં.

વાર્ષિક ઉત્સવ વખતે જે જે ભાઈઓએ ટીકીટો ખરીદી સહાયતા આપી હતી તે ભાઈઓનો હાર્દિક આભાર માનવામાં આવે છે. બાદ નીચે ના નવા કાર્ય કર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી: માનનીય પ્રમુખ: અરૂણ કુમાર જગજીવનજી વિદ્યાલંકાર, પ્રમુખ: નટવરલાલ ડાહ્યાભાઈ, મંત્રી: મગન લાલ વાલાભાઇ ભાટપુરીયા, સહ-મંત્રી: જયંતિલાલ નરસિંહભાઇ પટેલ, ખજાનચી: મગનભાઇ નાગુભાઇ પટેલ, ઓડીટર: ભગુભાઇ જુગાભાઇ પટેલ, ઉપ પ્રમુખ: મણીલાલ જુગાભાઇ પટેલ.

કમીટી: હરીલાલ ડાહ્યાભાઇ, હીરાભાઇ ગોવિંદભાઇ, ગોવિંદભાઇ બી. પરમાર, મણીલાલ ભુલાભાઇ, કાનજી ભાઇ [illegible].

ખેતીને માટે ઇનામ જીતનારાઓ

૧ એકર જમીનમાં ડાંગરનો પાક વાળી ૧૧,૨૦૨ રતલ ભાત ઉતારવા માટે શ્રી [illegible] ને પ્રથમ ઇનામ ભારત સરકારે આપ્યું હતું.

૧ એકરમાં ઘઉંનો પાક વાળી ૫૮[illegible] રતલ ઘઉં ઉત્પન્ન કરવા માટે શ્રી ગુરૂદેવસિંહ ને ભારત સરકારે પ્રથમ ઇનામ આપ્યું છે.

૧ એકરમાં બાજરો વાવી ૫૨૩૦ રતલ બાજરો ઉત્પન્ન કરવા માટે શ્રી ચમન રા ખરાડેને ભારત સરકારે પ્રથમ ઇનામ આપ્યું છે.

૩ એકરમાં જુવારનો પાક વાવી ૨૦૯૦૭ રતલ જુવાર ઉત્પન્ન કરવા માટે ભીખ ગોવા પટેલને ભારત સરકારે પ્રથમ ઇનામ આપ્યું છે.

૧ એકર જમીનમાં બટેટા વાવી ૬૦૫૩૫ રતલ બટેટા ઉત્પન્ન કરવા માટે શ્રી [illegible]ને ભારત સરકારે પ્રથમ ઇનામ આપ્યું છે.

મદ્યનિષેધ માટે એકલી કેળવણી પુરતી નથી

(મો. ગાંધીજી)

દારૂબંધીને અંગેનું મારૂં કામ ૧૮૯૩ ની સાલમાં હું દક્ષિણ આફ્રીકા ગયો છેક ત્યારથી શરૂ થયું હતું. મેં મારા પોતાના લોકોને, મારા પોતાના દેશભાઇઓને અને હીંદમાં જેમણે એનો વિચાર સરખો પણ ન કર્યો હોત તે બહેનોને પણ દારૂ પીતાં અને પરિણામે ગટરનું જીવન જીવતાં જોયાં, ત્યારે મને લાગ્યું કે, એ કામ અતિશય મુશ્કેલ છે. એ પુરૂષો તથા સ્ત્રીઓ દારૂબંધી અંગે કોઇ પણ પ્રકારનું વ્યાખ્યાન સાંભળવાને પણ તઇયાર નહોતાં, તો પછી અંગત સલાહ માનવાની તો વાત જ શી કરવી? મેં એ પણ જોયું કે એમાંનાં કેટલાંક લાચાર બની ગયાં હતાં અથવા પોતે લાચાર છે એમ તેમને લાગતું હતું. મેં અનેક ઉપાયો અજમાવ્યા. જેની પાસે કશીયે સત્તા ન હોય એવો માણસ લઇ શકે એ બધા ઉપાયો મેં લીધા. પણ એ પ્રયાસોનું નજરે જોઇ શકાય એવું કશું પરિણામ આવ્યું એમ હું કહી શકું નહીં.

દારૂના વ્યસનમાં ફસાયેલા આ લોકો (હીંદી મજુરો) એનો બચાવ કરતા નથી. એને વિષે તેઓ શરમ ની લાગણી અનુભવે છે. આપણે તેમની આગળ એ વિષે વાત કરીએ તો તેઓ કહે છે કે અમે લાચાર છીએ, અમે મજુરો છીએ, તરેહતરેહ ની ખોટી વાતો કહીને તેઓ તમને છેતરવાનો પ્રયત્ન કરશે. આમ છતાં આ વ્યસનથી તેમને શરમ લાગે છે. જ્યારે યુરોપમાં તો, તમે મને મળવા આવો ત્યારે હું મદિરા ન ધરૂં તો તે અવિવેકભર્યું કહેવાય. ઇંગ્લંડમાં હું વિદ્યાર્થી હતો ત્યારે હું બહુ જ મુશ્કેલ પરિસ્થિતિમાં મુકાઇ જતો, કેમ કે, હું મિત્રોને દારૂ ધરતો નહોતો. પણ હીંદમાં એવું નથી. અને તેથી હું સુચવું છું કે, કાયદો થવા પહેલાં કેળવણી થવી જોઇએ એમ તમે કહો તો તે ખોટું છે. કેળવણી એ બદી ને કદી પહોંચી વળી શકવાની નથી.

આથી સંપુર્ણ દારૂબંધી માટે પ્રબળ ઝુંબેશ ચલાવવાની તમારી પવિત્ર ફરજ છે, એમ તમે સમજો એવી મારી તમને અપીલ છે.

વજ્રોની મહામારી

અમેરીકાના યુદ્ધનિષેધક અને શાંતિ પ્રેમી શ્રી એ. જી. ગાર્ડએ તા. ૧૦-૭-'૫૩ના વિલાયતના 'પીસ ન્યુસ' સાપ્તાહિકમાં લખેલા પત્ર પરથી આ-ણ્યો. તે પત્રમાં શ્રી ગાર્ડ એક બીજી ઉપમા આપીને આ વાત કરે છે,—મુળે તો જોડે એક જ વસ્તુ છે. તે કહે છે કે, જર્મનીમાં જે 'લોખંડી પડદો' રચાયો છે તેની પૂર્વ બાજુ સોવિયેટ રાજ્ય મંડળ સુમજાજ ઉભું છે અને પશ્ચિમ બાજુ પર અમેરિકા ની આગેવાની તળે આટલાંટિક રાજ્ય મંડળ ઉભું છે. એ મહા મોટા 'લેવિયેથન'—રાક્ષસો છે. બંનેની દશા જોતાં આજે બન્ને એમ લાગે છે કે, બેઉને તાવ આવ્યો છે ને તેઓ પથારીવશ છે. ગમ્મત એ છે કે, એકને તાવ આવે કે બીજાને પણ તે ચડે છે; અને બંને સાથે પથારીવશ થાય છે! પણ જગતનો સવાલ એ છે કે, આપણા આ નાના-ઘરમાં કોઇ દાકતર છે કે નહીં? બંને રાક્ષસો સાથે પટકાય છે ને પડે છે, એ તો સાચી વાત છે. તેથી બંને નબળા પડે છે, તેય ઠીક છે. પણ તેમાંનો ગમે તે એક નકરેનારાયણ અને આંધળિયાં પર ચડી જાય અને કુદી પડે તો?

આજની સ્થિતિનું આમ વર્ણન કરીને તે અંતે જણાવે છે કે, "આ બીમારીનો મુળગત ઉપાય કરવા બે વાતની જરૂર છે—રશિયામાં સરમુખત્યારશાહી છે તે તથા અમેરિકામાં જે ધનરાશાહી અને કુબેર મુડીવાદ છે તે,—એ બંને ધરમુળથી નાબુદ થવાં જોઇએ. આ બે જરૂરિયાતોમાંની એકે વિષે કાંઇ થાય છે કે કેમ એ કહેવું અત્યારે વધારે પડતું વહેલું લાગે છે."

રોડેસીયાના ખબરો

સીલીસ્બરીથી એક ખબરપત્રી લખી જણાવે છે કે ભારત સ્પોર્ટસ કલબની વાર્ષિક સભા હમણાંજ મળી હતી. પ્રથમ ગયા વર્ષનો હિસાબ અને હેવાલ રજુ કરવામાં આવ્યો હતો ત્યાર બાદ નીચે મુજબના હોદ્દેદારોની ચુંટણી કરવામાં આવી હતી.

પ્રમુખ: ખુશાલભાઇ પટેલ, ઉપ-પ્રમુખ: ભિમસિંહભાઇ દેસાઇ, મંત્રી: નારણભાઇ પટેલ, સહ-મંત્રી: જાની (માસ્તર) ખજાનચી: નાનુભાઇ પટેલ.

* * *

સીલીસ્બરીમાં દિવાળીના માંગલીક પ્રસંગે અહીંની શાળા તરફથી એક મનોરંજક કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. કાર્યક્રમમાં પ્રાર્થના, સંવાદો અને બેનોના રાસો તેમજ ગરબા હતા.

નવા વર્ષને દિવસે શ્રી અરવીંદ પુસ્તકાલયના આશરા હેઠળ શ્રી. ભાણાભાઇ ગોવીંદજી પટેલ ના મુકામે સમુહ પ્રાર્થના રાખવામાં આવી હતી.

* * *

શ્રી રામભાઇ ડી. પટેલ (લુસાકા વાળા) તરફથી (શ્રી નાના મારફતે) શ્રી અરવીંદ પુસ્તકાલયને અંગ્રેજી તેમજ હીંદી પુસ્તકો વહેંચવા મળ્યાં છે. જે બદલ શ્રી રામભાઇનો શ્રી અરવીંદ પુસ્તકાલય વતી શ્રી ભાણાભાઇ પટેલ આ પત્ર દ્વારા આભાર માને છે.

નવાં પુસ્તકો

ગાંધી સાહીત્ય

દિલ્હી ડાયરી	૧૦	૦

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ	૬	૦
ગીતા મંથન	૭	૬
જીવન શોધન	૮	૦
સગ્ન ગીતો	૪	૬
પુણ્ય પરવાર્યું નથી	૫	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

'Indian Opinion'
Private Bag,
Phoenix. Natal.

સોક્રેટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખો સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોક્રેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૩-૬.

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઇ ભટ્ટ મહા ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તીકાઓનો સેટ	૧૩	૬
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

નવાં પુસ્તકો

ત્યાગ મૂર્તી અને બીજા લેખો	૬	૦
આફ્રીકાના તેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ મંથન	૫	૦
જીવન શોધન	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

INDIAN OPINION,
PRIVATE BAG,
Phoenix, Natal.

ભારતનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઇ, તા. ૨-૧૧-'૫૩.

સૌરાષ્ટ્રમાં અસ્પૃશ્યતા નિવારવા માટે જોરદાર ઝુંબેશ શરૂ થઇ છે. ગામેગામ અને શહેરે શહેર હરીજનો નાં સરઘસો કાઢીને તેમને હોટલો મંદિરો અને વાળંદોની દુકાનમાં લઇ જવાની પ્રવૃત્તિ થાય છે. જાહેર પાણી ભરવાના સ્થળોએ પણ તેમને લઇ જવાય છે. રૂઢી ચુસ્ત લોકોનો આ પગલાં સામે આંતરિક વિરોધ હશે પણ જાહેરમાં કોઇ વિરોધ કરતું નથી. એટલે આ અસ્પૃશ્યતા નિવારણ પ્રવૃત્તિ નિર્વિઘ્ને ચાલી રહી છે. જુનાગઢનું ત્રણસો વર્ષ જુનું વૈજનાથનું મંદીર પણ હરીજનો માટે ખુલ્લું મુકાયું છે. ધીમે ધીમે આ પ્રવૃતિ વિસ્તરશે અને થોડાક વર્ષોમાં સૌરાષ્ટ્રમાં અસ્પૃશ્યતાનું નામ નહિ રહે એવી આશા રખાય છે.

પારડી તાલુકામાં ઘાસીઆ જમીન અંગે સત્યાગ્રહની શરૂઆત કરનાર પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના નેતા શ્રી અશોક મહેતા તથા તેમના પારડીની અદાલતમાં ચાલતા ખટલાનો ચુકાદો આવી ગયો છે. માજીસ્ટ્રેટ શ્રી ડાહ્યાલાલ પટેલે શ્રી અશોક મહેતા, શ્રી. ઇશ્વરલાલ દેસાઇ તથા શ્રી ઉત્તમભાઇ પટેલને ગુનાં કરવા માટે લોકોને ઉશ્કેરવાના, ગેરકાયદે પ્રવેશ અને પારકી મિલકતને (ઘાસને) નુકસાન પહોંચાડવાના આરોપસર ગુનેગાર ઠરાવી દરેકને અગીયાર-અગીયાર માસની સાદી કેદ અને રૂ. ૫૦ નો દંડ અથવા તો વધુ એક માસની કેદની સજા ફરમાવી હતી. આરોપીઓ જો દંડ ભરે તો ઘાસની નુકસાની બદલ ફરિયાદી જમીનદારો શ્રી હીરાચંદ, શ્રી મણેકલાલ અને શ્રી અમૃતલાલ લલ્લુભાઇને અનુક્રમે રૂ. ૧૨૫, રૂ. ૭૫ અને રૂ. ૧૭૫ નો બદલો આપવાનો પણ અદાલતે હુકમ કર્યો હતો.

આ ખટલાના અન્ય આરોપીઓ ધારાસભા સભ્ય ડૉ. અમુલ દેસાઇ, શ્રી. સનતકુમાર મહેતા, શ્રી હકુમત દેસાઇ, શ્રી હરજી બરજોર, શ્રી રથલા મરીઆ, શ્રી નાનુભાઇ અને શ્રી રણછોડ ડાહ્યાભાઈ પટેલ નિર્દોષ ઠરીને છુટી ગયા હતા. જ્યારે શ્રીમતિ વાસંતી શ્રોફ, શ્રી કુમુદિની દેસાઇ, શ્રી પ્રતાપશાહ, શ્રી નટવર મોદી, શ્રી મનજી માધુ, શ્રી મોટલા કાલીયા અને શ્રી છનીઆ મહેરવાનને ગેરકાયદે મંડળીના સભ્ય તરીકે, ગેરકાયદે પ્રવેશ અને ઘાસને નુકસાન પહોંચાડવા માટે ત્રણ-ત્રણ માસની કેદ અને રૂ. ૫૦ ના દંડની સજા કરવામાં આવી હતી.

મેં છેલ્લા પત્રમાં જણાવ્યું હતું, તેમ ઘાસીઆ જમીન અંગેનો સત્યાગ્રહ તો બંધ પડી ગયો છે. તેને બદલે જમીનદારોનો બહિષ્કાર કરી તેમને "ભુખે મારવાની" ચળવળ પણ કાંઇ બહુ આમળ વધતી લાગતી નથી.

મુંબઇના લોખંડ બજારમાં લોખંડ અને સ્ટીલના કવોટાના કરોડોના માલના થયેલા કહેવાતાં કાળો બજાર અંગે બજારના આગેવાન વેપારીઓ અને કવોટા હોલ્ડરોની સંસ્થા-બોમ્બે કંટ્રોલ્ડ રજીસ્ટર્ડ સ્ટોક હોલ્ડર્સ એસોસીએશનના છ ડીરેકટરોની પોલીસે ધરપકડ કરી છે. આ ડીરેકટરો લક્ષાધિપતિ શ્રીમંત વેપારીઓ છે અને સમાજમાં સારૂં સ્થાન ધરાવે છે, એટલે મુંબઇની વેપારી આલમમાં ખળભળાટ મચી ગયો છે. પકડાયેલાઓમાં અણુભાઇ એ. જસદણવાળા, શ્રી મણીલાલ ફીલાભાઇ, શ્રી રમણિકલાલ મગનલાલ, શ્રી રતિલાલ ઓધવજી વલીઆ, શ્રી આર. વી. જોશી અને શ્રી ડી. આર. ખંડેલવાલ છે. ઉપરાંત સંસ્થાના એક ડીરેકટર અને માજી મેનેજીંગ ડીરેકટર શ્રી હરીલાલ રામજી મહેતા સામે પણ વોરંટ નીકળ્યું છે, પણ તેઓ બહારગામ હોવાથી બજાવી શકાયું નથી. સંસ્થાના મંત્રી અને કારકુનની ધરપકડ થઇ ચુકી છે, જ્યારે તેના એકાઉન્ટન્ટની ધરપકડ થવાની બાકી છે. એમ જણાવાય છે કે, આ ખટલો આગળ વધતાં તેમાં ઘણા જાણીતા વેપારીઓ સંડોવાશે અને સનસનાટીભરી વિગતો બહાર આવશે.

આયોજન પંચે બીજી પંચવર્ષી યોજના ઘડવાનું કાર્ય શરૂ કરી દીધું છે. અત્યારે જેનો અમલ થઇ રહ્યો છે તે પ્રથમ પંચ વર્ષી યોજનામાં ખેતિવાડીના વિકાસ અને વિજળિક શક્તિના ઉત્પાદન પર ખાસ ભાર મુકવામાં આવ્યો હતો. ભારતને દર વર્ષે આશરે રૂ. બસો કરોડની કિંમતનું અનાજ આયાત કરવું પડતું હતું. આ અનાજ મેળવવામાં પડતી મુશ્કેલીઓની વાત જવા દઇએ તો પણ એથી દેશની વિદેશી હુંડિયામણની આવક પર ભારે બોજો પડતો હતો અને દેશના વિકાસ માટે જરૂરી એવી સાધન સામગ્રી ખરીદવામાં આર્થીક તંગી ભોગવવી પડતી હતી. પ્રથમ પંચ વર્ષી યોજનાના સફળ અમલ અને કુદરતની કૃપાથી હવે પરિસ્થિતિ પલટાઇ છે. પહેલાં જે વર્ષે ચાલીસ લાખ ટન અનાજ પરદેશોમાંથી આયાત કરવું પડતું હતું, તેને બદલે હવે દેશ લગભગ સ્વાશ્રયી થઇ ગયો છે. થોડાક મોટા ઔદ્યોગીક શહેરો સિવાય અનાજનું રેશનીંગ રદ થઇ રહ્યું છે. અનાજના ભાવો અને તેની હેરફેર પરના અંકુશો પણ નાબુદ થઇ રહ્યા છે. અનાજના ભાવો ઘટી રહ્યા છે અને હવે તો અનાજની નિકાસ કરવાની વાતો પણ થઇ રહી છે. સરકારને પોતાની પાસેનો અનાજનો જથ્થો કયાં સંઘરવો તેની ચીંતા છે. આમાં વળી ભારત સરકારે આંતરરાષ્ટ્રીય ઘઉં કરાર હેઠળ વર્ષે દસ લાખ ટન ઘઉં ખરીદવાનો કોન્ટ્રેકટ કર્યો છે. આ જથ્થાનું શું કરવું તેની પણ સરકારને ચિંતા છે. દેશમાં હજી ચોખાનું ઉત્પાદન જોઇએ તેટલું નથી, તેમ છતાં પ્રમાણમાં ઘણું સારૂં છે, એટલે ચોખાના મુખ્ય ખોરાકવાળા દક્ષિણ ભારતના રાજ્યોમાં ચોખાના ભાવમાં ત્રીસથી ચાલીસ ટકા જેટલો ઘટાડો થયો છે.

અનાજના ભાવો વધુ ઘટે અને ખેડુતોને પોસાય નહિ તેટલા નીચા જાય તો, સરકાર જાહેર કરેલા ભાવે ખેડુતો પાસેનું તમામ અનાજ ખરીદી લઇ ખેડુતોને સહાય કરશે. આવી મતલબની જાહેરાત સૌરાષ્ટ્ર જેવા કેટલાક રાજ્યોએ તથા કેન્દ્ર સરકારે કરી છે.

ઔદ્યોગિક વીકાસ માટે વિજળિક શક્તિની મુળભુત જરૂર રહે છે અને વિજળીના ઉત્પાદનની દિશામાં બંધોની યોજનાની સારી પ્રગતિ થઇ રહી છે.

હવે બીજી પંચ વર્ષી યોજનામાં ઝડપી ઔદ્યોગિક વિકાસ અને દર વર્ષે પાંચ લાખથી શરૂ કરીને દસ લાખ સુધી માણસોને નવી નોકરી મળી રહે છે, એ મુખ્ય ધ્યેય રાખવામાં આવ્યું છે. થોડું ઘણું પણ ભણેલા અને કેળવાયેલા માણસો તથા માત્ર મજુરી કરતા માણસો રોજી માટે ગામડાઓ છોડી શહેરોમાં આવતાં શહેરોમાં બેકારીનો પ્રશ્ન મોખરે આવ્યો છે. આ પ્રશ્નનું નિરાકરણ કરવાનું મુશ્કેલ છે, છતાં સરકાર તેના ઉકેલ માટે પોતાથી બનતું બધું કરી રહી છે.

ભારતમાં દર વર્ષે લાખોની વસતિ વધતી જાય છે, તેમને માટે નોકરી-ધંધાની જોગવાઇ કરવી જરૂરી છે. એટલે બીજી પંચ વર્ષી યોજનાનું મુખ્ય ધ્યેય દેશની સાધન સંપત્તિનો શક્ય તેટલો વધુ વિકાસ કરીને વધુમાં વધુ રોજગારી ઉત્પન્ન કરવાનું છે. બીજી પંચ વર્ષી યોજનામાં ગ્રામ વિસ્તારના ઔદ્યોગિકરણ, કાચા માલને પ્રોસેસ કરવાના નાના ઉદ્યોગો તથા ગૃહ-ઉદ્યોગોના વિકાસ માટે પણ પુરતી જોગવાઇ હશે. આથી ગ્રામ જનતાની જરૂરી માંગોને પણ સારા પ્રમાણમાં પહોંચી વળી શકાશે.

ઝડપી ઔદ્યોગીક વિકાસ માટે મોટા પાયા પર જાહેર પ્રજાને નાણા રોકવા માટે સમજાવવાના, ખાનગી ઉદ્યોગો તથા સહકારી ધોરણે રચાતા ઉદ્યોગોને ઉત્તેજન તથા સહાય આપવાનાં પગલાં પણ લેવાશે આવશે.

નવા ઉદ્યોગો માટે માણસોને મોટા પાયા પર તાલીમ આપવાની તથા દેશ સમસ્તના અર્થ તંત્રને લાભદાયી નિવડે તેવી રીતે દેશની સાધન સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવાની વ્યવસ્થા થશે.

ગ્રામ વિસ્તારોના ઉદ્ધાર માટે રાષ્ટ્રીય વિકાસ સેવા મારફતે ગ્રામ વિસ્તારોના વિકાસનો કાર્યક્રમ દેશ ભરમાં વિસ્તારવાના, ગ્રામ પંચાયતો ઉભી કરવાનો અને સ્થાનિક માણસોને સહકારી ધોરણે કાર્યો કરવાનો અવકાશ અને તક આપવાનો પણ આ યોજનાનો ઉદ્દેશ હશે.

ભાષાના ધોરણે રાજ્યોની રચના માટેનો ઉહાપોહ હજી શાંત પડયો નથી. ભાષાના ધોરણે પ્રથમ રચાયેલા આંધ્ર રાજ્યના પરિણામો જોવા મળવાને હજી સમય જશે. જો કે ત્યાંની રાજદ્વારી પરિસ્થિતિ એવી અસ્થિર છે કે, કયારે ત્યાં ગવર્નર રાજ્ય સ્થાપવાની જરૂરીયાત ઉભી થાય તે કહી શકાય નહિ. પંડીત નેહરૂએ ભાષાવાર રાજ્ય રચનાના પ્રશ્નની તપાસ કરવા માટે જે ઉચ્ચ સત્તાધારી પંચ રચવાનું વચન આપ્યું હતું, તેનું પાલન નજીકના ભવિષ્યમાં જ થશે. ભારતના ગૃહપ્રધાન ડૉ. કૈલાસનાથ કાત્જુએ મુંબઇમાં કરેલી જાહેરાત પ્રમાણે આ પંચના સભ્યોના નામો તથા તેના કાર્યક્ષેત્ર વિષેની જાહેરાત, હીંદી પાર્લામેન્ટની આગામી બેઠક નવેમ્બરની અધવચમાં મળે ત્યારે થશે. આ જાહેરાત મોડામાં મોડી નાતાલ પહેલાં તો થઇ જ જશે.

અંગ્રેજોએ ભારતમાં ન્યાયની જે પદ્ધતિ દાખલ કરી છે, તે ઘણી ખર્ચાળ છે, વિલંબકારી છે. કેસો મહિનાઓ અને વર્ષો સુધી ચાલ્યા કરે. ખર્ચનો પાર નહિ. આવી પદ્ધતિ દેખીતી રીતે ગરીબ અને સાધારણ સ્થિતિના માણસોને પોસાય નહિ. તેઓ આવો મોંઘો ન્યાય મેળવી શકે નહિ, એટલે આ પદ્ધતિથી તેમને ન્યાયનો ઇન્કાર કરવા જેવું જ છે. આ અંગે કોંગ્રેસની મહાસમિતિએ તેની છેલ્લી બેઠકમાં સરકારનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું અને ન્યાયને સસ્તો અને સરળ બનાવવા સરકારને આગ્રહ કર્યો હતો. હવે ભારતમાં ન્યાય સસ્તો અને સરળ બનાવવા માટેનો એક ખરડો ભારત સરકારના કાયદાના નિષ્ણાતો તઇયાર કરી રહ્યા છે. આ ખરડો પક્ષાપક્ષીથી પર હશે એટલે તેમાં કોઇ વિવાદને સ્થાન નહિ હોય. આ ખરડો તઇયાર થઇ ગયા પછી તેને જાહેર લોકમત માટે ફેરવવામાં આવશે.

ત્રાવણકોર કોચીનમાં ધારાસભાની આગામી ચુંટણી માટે ધમાલ ચાલી

રહી છે. આ અંગે પ્રજા-સમાજવાદી દળની રાષ્ટ્રીય કારોબારીની દિલ્હી ખાતે મળેલી બેઠકે એક ઠરાવ પસાર કરીને, આગામી ચુંટણીમાં કોંગ્રેસ સામે ત્રીપક્ષી હરીફાઇ નિવારવા બીજા ઉદ્દામવાદી (સામ્યવાદી અને સામ્યવાદ તરફી) જુથો સાથે કોઇક પ્રકારની વ્યવસ્થા કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. જો આવી વ્યવસ્થા કરવામાં સમાજવાદી પક્ષને સફળતા મળે–અને સફળતા મળવાનો ઘણો સંભવ છે–તો કોંગ્રેસને સખત હરીફાઇનો સામનો કરવો પડશે, કેમકે એથી તે એક ઉમેદવારની સામે એકજ ઉમેદવાર હશે અને તેને બધા ઉદ્દામવાદી પક્ષોનો ટેકો હશે. આવી વ્યવસ્થા કરવાનું કાર્ય સ્થાનિક સમાજવાદી નેતાઓ પર છોડવામાં આવ્યું છે.

સમાજવાદી પક્ષના આ નિર્ણયથી અહીંના રાજદ્વારી નિરીક્ષકો વિમાસણ માં પડયાં છે. કારણ કે બધા સમાજ વાદી નેતાઓ અત્યાર સુધી છાપરે ચઢીને એવા પોકારો કરતા આવ્યા છે કે, તેઓ કોઇ પણ સંયોગોમાં સામ્ય વાદીઓ સાથે સહકાર નહિ સાધે. પક્ષના આ નિર્ણયથી વિલક્ષણ પરિ- સ્થિતિ ઉભી થશે. એક ઠેકાણે તેઓ સામ્યવાદીઓ અને સામ્યવાદ તરફી ઉમેદવારોને ટેકો આપતા હશે, જ્યારે અન્યત્ર તેમનો સામનો કરતા હશે. આવી વ્યવસ્થા કદાચ સમાજવાદી પક્ષને ત્રાવણકોર–કોચીન ધારાસભામાં થોડીક બેઠકો વધુ મળશે, પણ અંતે લાંબી દૃષ્ટિએ [illegible] રીતે તો આવી બેવડી નીતિ થી તેમને નુકસાન જ જશે, એમ મનાય છે. ગયેલી ચુંટણીમાં સમાજ વાદીઓ ત્રાવણકોર–કોચીન ધારાસભા માં બહુમતી મેળવવાની આશા રાખતા હતા, પરંતુ એ ધારાસભાની ૧૦૮ બેઠકોમાંથી માત્ર ૧૧ બેઠકો જ મેળવી શકયા હતા અને તેમના ઘણા ઉમેદ વારોને અનામત રકમ પણ ગુમાવવી પડી હતી. કોંગ્રેસને કોઇ પણ ભોગે હરાવવી, એવા એકજ માનસથી પક્ષે આવો નિર્ણય લીધો હોય તેમ લાગે છે.

આંધ્રના સંબંધમાં પ્રજા સમાજ વાદી પક્ષની રાષ્ટ્રીય કારોબારીએ, પ્રકાશમના પ્રધાન મંડળમાં જોડાયેલા આંધ્ર પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના પ્રમુખ શ્રી ટી. વિશ્વનાથમને સાંભળવાની અને એ પછી તેમની સામે જરૂરી એવાં પગલાં લેવાની સત્તા આચાર્ય કૃપાલાણીને આપી હતી. શ્રી વિશ્વનાથમ સમાજવાદી પક્ષની રજા લીધા વિનાજ પ્રધાન મંડળમાં જોડાઇ ગયા હતા.

શ્રી વિશ્વનાથમે મુંબઇ ખાતે એમ કહ્યાનું જાણવા મળે છે કે, તેઓ પક્ષની રાષ્ટ્રીય કારોબારીના નિર્ણયને માન આપવાને તૈયાર છે અને જો કારોબારી સૂચના આપે તો તેઓ આંધ્રના પ્રધાન મંડળમાંથી રાજીનામું આપશે. જો તેઓ પ્રધાન મંડળમાંથી છુટા નહિ થાય તો સમાજવાદી પક્ષ તેમને તથા તેમના સાથીઓને પક્ષમાંથી બરતરફ કરશે, એમ મનાય છે.

જો શ્રી વિશ્વનાથમ પ્રધાન મંડળ માંથી છુટા થઇને વિરોધ પક્ષે બેસતા પ્રજા સમાજવાદી સભ્યો સાથે જોડાઇ જશે, તો શ્રી પ્રકાશમની કોંગ્રેસી સર- કાર, તા. ૨૩ મી નવેમ્બરે આંધ્ર ધારાસભાની બેઠક શરૂ થાય એ પછી લાંબો સમય સુધી ટકી નહિ શકે. અને આંધ્રમાં ગવર્નર રાજ્ય સ્થાપ વાની સ્થિતિ ઉભી થશે.

જો શ્રી વિશ્વનાથમ પ્રજા સમાજ વાદી પક્ષની કારોબારીના નિર્ણયની અવગણના કરે અને પ્રધાન મંડળમાં ચાલુ રહે તો પણ તેમને આંધ્ર-ધારા સભાના ૧૫ પ્રજા સમાજવાદી સભ્યો માંથી માત્ર છજ સભ્યોનો ટેકો મળશે. એટલે તેમ થતાં પણ પ્રકાશમની સર- કારને બહુ નાની અને જોખમી બહુમતિ પર જીવવાનું રહેશે.

ભારતની ઇશાન સરહદે નાગા; અબોર અને બીજી આદીવાસી પ્રજા ઓના ડુંગરાળ અને અભેદ વિસ્તારમાં પરદેશી મીશનરીઓની ઉશ્કેરણીથી અશાંતી અને અસંતોષ ચાલુ છે. છેલ્લા ત્રણેક વર્ષ થયાં આ લોકો તેમના જુના હથિયારો વડે માણસોના માથાં કાપી જવા અને એવી બીજી હિંસક પ્રવૃત્તિ કરી રહેલ છે.

ગયા અઠવાડીયે લશ્કરના કેટલાક માણસો સહિત પચીસ હીંદી અધિ- કારીઓનું એક પ્રતિનિધિ મંડળ આ વિસ્તારમાં ગયું હતું ત્યાં તેઓ આ- દિવાસીઓને નિમક વહેંચતા હતા, ત્યારે ૫૦૦ જેટલા આદિવાસીઓએ તીર કામઠાં અને બીજા હથિયારોથી સજ્જ થઇને તેમના પર હુમલો કર્યો હતો. આને પરિણામે દરેક માણસો માર્યા ગયાના, બીજા કેટલાક ઘાયલ થયાના અને બાકીના છટકી ગયાના સમાચાર મોડેથી મળે છે. આ સંબંધમાં હજી સત્તાવાર સમાચાર મળ્યા નથી. કારણ કે આ વિસ્તાર જંગી પહાડો અને ગાઢ જંગલો થી છવાયેલો છે. ત્યાં ગોટી પોલીસ ટુકડી મોકલવામાં આવી છે.

હૈદ્રાબાદના કેટલાક પ્રધાનો સામે હૈદ્રાબાદ ધારાસભાના કેટલાક સભ્યો એ કરેલા લાંચ રૂશ્વતના આક્ષેપોની ડો. કાટજુએ તપાસ કર્યા પછી તે ખોટા પુરવાર થયા છે. એટલે કોંગ્રેસ પ્રમુખ પંડીત નેહરૂએ હાલમાં હૈદ્રા બાદના પ્રધાન મંડળમાં કાંઇ પણ ફેરફાર ન કરવાની અને ફરિયાદ કર નાર ધારાસભા સભ્યોને કોંગ્રેસની શિસ્તનું બરાબર પાલન કરવાનો આ દેશ આપ્યો છે.

સત્યાગ્રહની મર્યાદા

મહાત્મા ગાંધીજી

સત્યાગ્રહ કરવો ઉચિત છે કે નહીં, કરનારમાં યોગ્યતા છે કે નહીં, જેને વિષે કરવો છે તે વસ્તુ સત્યાગ્રહ કરવા જેવી છે કે નહીં, એ વિચાર તો પરિસ્થિતિ જોઇને જ થઇ શકે. અને જ્યારે સાથીઓ મારી સલાહ માંગે ત્યારે મારે તેમને વારવા પડે છે અને ઘણીવાર તેમને સત્યાગ્રહ કરવાનો હક છે એમ કહેવાની સાથે જ કહેવું પડે છે કે તે કરવાનો સમય નથી અથવા પ્રસંગ નથી.

જેણે રચનાત્મક કામ નથી કરી જાણ્યું તેને સત્યાગ્રહનો પહેલો પાઠ પણ નથી આવડતો, એમ કહેતાં મને સંકોચ નથી થતો. મારે મન રચના ત્મક કાર્ય એટલે રેંટીયો ને ખાદી, રચનાત્મક કાર્ય એટલે અસ્પૃશ્યતા નિવારણ, રચનાત્મક કાર્ય એટલે મદ્ય પાનનિષેધ, રચનાત્મક કાર્ય એટલે હીંદુમુસલમાન વચ્ચે મૈત્રી. જે સેવા ભાવથી, પ્રેમભાવથી ભીનો નથી તે સત્યાગ્રહ શું કરવાનો છે!

પણ મારી સલાહ માગવા કે તેને અનુસરવા જે બંધાયેલાં નથી તેમને આ લેખ લાગુ પડતો જ નથી. જેના સ્વભાવમાં અહીંસા છે, જે સહેજે સત્યાગ્રહી છે, જેને રોમે રોમે સત્ય વ્યાપી રહ્યું છે, જે સેવાની મુર્તી છે, તે જગતવંદ્ય છે. તેને મારી સલાહ ની જરૂર ન જ હોય ને તેને તેની ઇચ્છા પ્રમાણે સત્યાગ્રહ કરવાનો અધિ કાર છે એમ કહેવાપણું જ ન હોય.

પણ જે ક્રોધથી, મદથી ભર્યાં છે, જેનામાં અહંભાવની માત્રા સારી પેઠે છે અને આવેશને લીધે જેની મતિ ડહોળાઇ ગઇ છે, તેમને હું અવશ્ય કહું, "ધીરજ રાખજો. અજાણપણે પણ અવિચાર્યું પગલું ભરશો તો તેનું પરિણામ કડવું આવશે જ. એટલું જ નહીં પણ અત્યારે થોડી ઘણી મર્યાદા જળવાતી હશે તે તેણ તુટશે અને તે વેળા ભવિષ્યની પ્રજા જે કહેવાના સત્યાગ્રહના ત્રાસથી પીડાતી હશે તે આપણને શાપ દેશે ને સત્યાગ્રહ વગો વાશે. તેથી પ્રત્યેક વિચારશીલ મનુષ્યે સત્યાગ્રહની મર્યાદા ઓળખી લેવી ઘટે છે. અથવા સત્યાગ્રહનું નામ મુકી દો ને સ્વેચ્છાપુર્વક વર્તો. જગત તમને ઓળખશે. પણ સત્યાગ્રહને નામે થતાં પણ તેને ન છાજતાં કામોથી તો જગત પણ વ્યાકુળ થાય, મુંઝાય ને તેને પોતાની દિશા ન સુઝે.

('નવજીવન' તા. ૫-૭-૩૧)

જે ધીરજ રાખે તો સત્યાગ્રહીની સામે એવો એક પણ અન્યાય નથી કે જેને સારૂ તેની પાસે ઇલાજ ન હોય. આટલું યાદ રાખવાની જરૂર છે કે, સત્યાગ્રહમાં જેની ઉપર અન્યાય થાય છે તેનામાં જો મુદ્દલ શક્તિ જ હોય તો તે શક્તિ વિના અન્યાયની સામે થવાનું સાધન નથી. એ સત્યાગ્રહની મર્યાદા છે. સત્યાગ્રહનું કામ પદાર્થપાઠ આપી દુખિતને દુઃખમાંથી મુક્તિ મેળવવા તઇયાર કરવાનું છે. જ્યાં સુધી તે તઇયાર ન થાય ત્યાં સુધી સત્યાગ્રહીને ધીરજ રાખવી પડે છે. એમાં જો સત્યાગ્રહની મર્યાદા છે તો તેની ખુબી પણ છે. એટલે સત્યાગ્રહી કોઇનો વડીલ કે વાલી નથી બનતો. એ દુઃખીની સાથે દુઃખ ભોગવીને તેનો સાથી બને છે, ભાગી દાર બને છે.

જ્યાં જ્યાં અનીતિ અન્યાય જુઓ ત્યાં ત્યાં ચડાઇ કરવા બંધાયા છો એમ ન માનતા. પણ મુંગે મોઢે રચનાત્મક કામ કરી યોગ્યતા મેળવી. ચડાઇ વહોરવા ન નીકળો. તમારે આંગણે આવે ત્યારે વધાવજો.

પરચુરણ

—કેપટાઉનના શ્રી જયુભાઇ વલ્લભ ભાઇ ચાવડાએ ઘરનું વસ્તુ ક્રીયા કરાવી તે શુભ પ્રસંગે તેમજ તેમના પિતાશ્રીની છઠ્ઠી વર્ષી નિમિત્તે હવનાદિ ક્રીયા કરાવી હતી તે પ્રસંગે જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાનની રકમો આપી હતી.

—જોહાનીસબર્ગના શ્રી નાથુભાઇ ડાહ્યાભાઇની સુપુત્રી બેન ભાનુમતી ના શુભ લગ્ન પ્રસંગે તેમણે જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભેટની રકમો આપી હતી.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના એજન્ટો

જોહાનીસબર્ગ:

શ્રી. જીવણભાઇ ગોપાળજી, ૧૭ [illegible] સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન, રૂમ નંબર ૧૪, [illegible] કેર શ્રી. ધીરૂભાઇ પી. નાયક, [illegible] (ઇ) કમીશનર સ્ટ્રીટ.

કેપટાઉન:

શ્રી. બી. ડી. ચાવડા, ૧૦૨ મેઇન રોડ, ગોબ્રે.

પોર્ટ એલીઝાબેથ:

પી. બી. રામજી, ૨૮ નેલ્સન [illegible] અને ૬૧ એડરલી સ્ટ્રીટ.

ઇસ્ટ લંડન:

શ્રી. કામ. હેરી, ૧૦૧ સેંટ જ્યોર્જીસ રોડ.

શ્રી. વિનોબાજી

શ્રી. વિનોબા ભાવે જેઓ હીંદમાં ભૂમીદાન અને સંપત્તિદાનનું ભવ્ય કાર્ય કરી રહ્યા છે તેમની પ્રવૃત્તિ અને જીવન વિષે હીંદના અખબારોમાં કેટલીક જાણવાજોગ વિગતો આવેલી છે.

શ્રી. વિનોબાજી રોજ સવારના ૩ાા વાગે ઉઠે છે. ઉઠી પ્રાર્થના કર્યા બાદ નાસ્તો લે છે. નાસ્તામાં ૨૦ તોલા દુધ અને કવચિત એકાદ એપલ કે કેળું લે છે. આખા દિવસમાં બે રતલ દુધ તેઓ લે છે અને ૭ તોલા મધ. સવારનો વખત મુલાકાત, વાંચન, લેખન, વિગેરેમાં વિતાવે છે. ૧૧ાા વાગે પાછું દુધ લે છે અને પછી થોડો વખત આરામ. ૨ાા વાગે કાંતણ. એમનું વજન ૮૮ રતલ છે.

વિનોબાજીને ૨૦ ભાષાઓ આવડે છે. મરાઠી (માતૃભાષા), સંસ્કૃત, ગુજરાતી, હીંદી, બંગાલી, ઓડિયા, ઉર્દુ, તામીલ, તેલુગુ, મલાયેલમ, કનડ, સીંધી, નેપાલી, પંજાબી, અંગ્રેજી, ફ્રેંચ, અરબી, ફારસી, પાલી અને અર્ધમાગધી. તેઓ આ પ્રત્યેક ભાષા માં બોલી વાંચી અને લખી શકે છે. ચિની શીખવા માંડયું છે પણ શિક્ષક ને અભાવે ફક્ત સમજવા પુરતું જ આવડી શકયું છે.

શોખના વિશયો ભાષા ઉપરાંત ગણીત, કળા અને સંગીત છે. કાવ્યો પોતે બનાવતા પણ બધા વેડફી નાખ્યાં. પોતે સુંદર ગાઇ શકે છે. એક ગામથી બીજે ગામ જતાં રોજના ૬ કલાક ચાલવાનો ક્રમ હોય છે. ૯ાા-૧૦ સુધીમાં સુવે છે. વિનોબાજીએ પોતાના હસ્તાક્ષર આપવા માટે બાપુની જેમ એક શરત રાખી છે. બાપુ પાંચ રૂપીયા લઇ પોતાની સહી આપતા અને એ રૂપીયા હરીજન ફંડમાં જતા. વિનોબાજી "ગીતા પ્રવચન" જે લે તેમને ગીતા પ્રવચનની નકલ પર પોતાની સહી આપે છે. ગુજરાતી ગીતા પ્રવચનની ૧૦,૦૦૦ નકલો ખપી ગઇ છે. અને હીંદીની ૬૦,૦૦૦ ઉપરાંત ખપી છે. એક ભાઇએ સહી કરાવતાં પુછયું: "વિનોબાજી, આપ ફક્ત ગીતા પ્રવચનના ૨ાા રૂપીયામાં સહી આપો છો જયારે ગાંધીજી પાંચ રૂપીયા માંગતા. આપ ઓછું માંગી કેમ સંતોષ લો છો?"

વિનોબાજીએ જવાબ આપ્યો: "કારણ ગાંધીજી વાણીયા હતા હું બ્રાહ્મણ છું."

વિનોબાજી આ બધાં કામ ઉપરાંત ગ્રામ્ય સફાઇ કરવા હાથમાં સાવરણો લઇ પોતાનો ફાળો આપે છે.

બિહારમાં પડદા પ્રથા છે. આથી બિહારની ભદ્ર નારીઓ વિનોબાજી ને મળવા વ્હેલી સવારે અથવા મોડી રાતે આવે છે. એક વાર ટકોર કરતાં વિનોબાજીએ પુછયું: "તમે ચોર છો કે પુરૂષોના કેદખાનામાં પડી રહી અંધારામાં બ્હાર આવવું પડે છે." બેનો ચુપ થઇ ગઇ પણ એક ચબરાક બેને જવાબ આપ્યો: "શું કરીએ પુરૂષો અમને બહાર જવા નથી દેતા."

વિનોબાજીએ બિહારના પુરૂષોને આ બીના જણાવી. એક ભાઇએ કહ્યું કે "ધીરે ધીરે આ પ્રથામાં સુધારો થાય છે અને થશે."

વિનોબાજી કહે "તમે ધીરે ધીરે કહો છો? તમને ખબર છે કે તમે વિજ્ઞાનના યુગમાં જીવો છો? તમને ખબર છે કે અંગ્રેજોનું રાજ્ય હવે નથી અને ગાંધી યુગ શરૂ ગયો છે? જો ખબર હોય તો તમે ધીરે ધીરે સુધારાની વાત ન કરો."

ઋષિ જીવન

એની આસપાસ લક્ષ્મીની છોળો ઉડતી હતી, ધન ધાન્યના ભંડાર હમેંશા ભર્યા રહેતા. વૈભવની એને ત્યાં ખોટ નહોતી, અનેક નોકરો તેનો પડયો બોલ ઉપાડી લેવા ખડે પગે ઉભા રહેતા.

દ્વારકાનાથનો પુત્ર દેવેન્દ્ર બાળપણ થી જ લક્ષ્મીને ખોળે બેઠો હતો.

દેવેન્દ્રની દાદીમા એક ધર્મપરાયણ પવિત્ર સ્ત્રી હતી. શાલિગ્રામની પુજા એ હમેંશ કરતાં. દેવદર્શન વિના એક પણ દિવસ જતો નહીં અને દાનપુણ્ય વિના એ કદિ જમ્યાં નહોતાં. દેવેન્દ્ર પ્રિય બાળક હતો. દેવેન્દ્રને પણ દાદીમા વિના જરાય ગમતું નહોતું.

એ પુર્ણીમાની રાત, અને દેવેન્દ્રના જીવનનું પલટાતું પાસું, તે રાતે અચાનક દાદીમાને વેદના ઉપડી.

દાદીમાનો અવસાન કાળ નજીક આવતો હતો. દાદીમાને ત્યાંના રિવાજ પ્રમાણે ગંગાકિનારે લઇ જવામાં આવ્યાં. નાની સરખી બંગલી એમનું નિવાસસ્થાન રાખ્યું. એ વખતે દેવેન્દ્ર પણ એમની સાથેજ હતો.

અવસાનની આગલી રાત!

નીમતોલાના ઘાટ પર છાપર પર સાદી ચટાઇ પાથરી અઢાર વર્ષનો દેવેન્દ્ર બેઠો હતો. સર્વત્ર શાંતિ હતી. દાદીમા પાસે પ્રભુકીર્તન થતાં હતાં નિરવ શાંતિમાં એ કીર્તન કોઇ અજબ અસર જમાવતાં. એક પછી એક મધુર મંજુલ નહિ ગવાતાં ઇશ્વર ની પ્રતીતિ કરતાં ભજનો અને કીર્તને દેવેન્દ્રના હૈયામાં કોઇ નવોજ ભાવ જગાડયો હતો. કીર્તન પુરાં થયાં પણ એનો વિચાર પુરો ન થયો.

દાદીમા સ્વર્ગે ગયાં તેમની પાછળ શ્રાદ્ધ ક્રિયા પણ થઇ ચુકી પણ પેલા ના હૈયાનો વિચારઅગ્નિ ન ઓલવાયો. સંસારની નશ્વરતાની તેના હૃદયમાં ઝાંખી થઇ હતી. કોઇ નવા જ પ્રકારનો એ અનુભવ હતો. અને દ્રવ્યાદિપર તેને સખત કંટાળો આવવા લાગ્યો. કીંમતી ગાલિચા કરતાં પણ સાદી ચટાઇ તેને વધુ પ્રિય લાગવા માંડી.

બ્રહ્માનંદ અને વૈરાગ્યભાવના દેવેન્દ્રના હૃદયમાં પુર્ણ ઉભરાયાં.

એનો આનંદ ઉડી ગયો. રહી માત્ર જગત ઉપરની અનાસક્તિ.

દેવેન્દ્રની જીવનનૌકાનું સુકાન ફરી ગયું. અત્યાર સુધી દેવેન્દ્ર વૈભવ અને મોજશોખમાં ડુબેલો હતો, આધ્યાત્મિક સુખ શું તેનો ખ્યાલ સરખોય ન હતો પણ પેલી પુર્ણીમા ની રાતના અનુભવે તેને ગાંડો બનાવ્યો હતો. તેને વિરક્ત, ભક્ત, પાગલ બનાવ્યો હતો.

અને દેવેન્દ્ર મટી એ મહર્ષી દેવેન્દ્ર નાથ ઠાકુર બન્યા. તેમનું જીવન એટલે પ્રભુમય જીવન—ઋષિ જીવન.

જોઇએ છે

હાડકા

તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે
પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ ફીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૩ નવેમ્બર	હીંદુ ૨૦૧૦ કાર્તિક	મુસલમાન ૧૩૭૩	પારસી ૧૩૨૩ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૨૦	સુદ ૧૪	૧૨	૨૦	૪–૫૦	૬–૩૩
શની	૨૧	,, ૧૫	૧૩	૨૧	૪–૪૯	૬–૩૪
રવી	૨૨	વદ ૧	૧૪	૨૨	૪–૪૮	૬–૩૫
સોમ	૨૩	,, ૨	૧૫	૨૩	૪–૪૭	૬–૩૬
મંગળ	૨૪	,, ૩	૧૬	૨૪	૪–૪૬	૬–૩૭
બુધ	૨૫	,, ૪	૧૭	૨૫	૪–૪૫	૬–૩૮
ગુરૂ	૨૬	,, ૫	૧૮	૨૬	૪–૪૪	૬–૩૯
શુક્ર	૨૭	,, ૬	૧૯	૭૨	૪–૪૩	૬–૪૦
શની	૨૮	,, ૭	૨૦	૨૮	૪–૪૨	૬–૪૧
રવી	૨૯	,, ૮	૨૧	૨૯	૪–૪૧	૬–૪૨
સોમ	૩૦	,, ૯	૨૨	૩૦	૪–૪૦	૬ ૪૩
મંગળ	૧	,, ૧૦	૨૩	૧	૪–૩૯	૬–૪૪
બુધ	૨	,, ૧૧	૨૪	૨	૪–૩૮	૬–૪૫
ગુરૂ	૩	,, ૧૨	૨૫	૩	૪–૩૭	૬–૪૬

વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૭	૧
ગીતા ધ્વની ,, ,,	૧	૩
કેળવણી વિકાસ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
સ્ત્રી પુ. મર્યાદા ,, ,,	૪	૬
સમુળી ક્રાંતી ,, ,,	૫	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતી	૭	૧
પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૬
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
કેળવણી અને સંસ્કૃતીનું ભાવી (રાધા કૃષ્ણન)	૨	૦
જીવતા તહેવારો	૫	
મારૂં હીંદનું દર્શન (જવાહરલાલજી)	૧ ૦	૦
સરદાર વલ્લભભાઇ ભાગ ૧	૧૩	
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્રપ્રસાદ	૧ ૦	૦
સરદારનાં ભાષણો	૧૨	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (અમદાવાદના મજુરોની લડત ઇતિહાસ)	૧	૩
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૨	૧

મળવાનું ઠેકાણું:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહીત્ય

દ. આ. નો ઈતીહાસ	૭	૧
જીવન પરોઢ	૧૧	૦
મહાદેવ દેસાઇનું જીવન ચરીત્ર	૨	૧
મહાદેવ દેસાઈની ડાયરી ભા. ૧	૧૦	૦
,, ,, ,, ભા. ૨	૧૨	૦
,, ,, ,, ભા. ૩	૧૧	૧
,, ,, ,, ભા. ૪	૮	૦
,, ,, ,, ભા. ૫	૧૧	૦
બાપુની કારાવાસ કહાણી	૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય (છાપેલી કોપી સાથે)	૧૦	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨	૧
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)	૩	૦
રામ નામ (ગાંધીજી)	૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)	૨	૧
બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેનો ઉપર)	૨	૧
બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૧
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)	૧	૦
આશ્રમ ભજનાવલી	૧	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
ગાંધીજીના સમાગમમાં	૫	૦
પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી)	૪	૦
પ્રેમ પંથ (વા. ગો. દેસાઈ)		૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૧	૦
બાપુની સેવામાં	૧	૦
અસહકારનો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦	૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન')	૧	૧
ગાંધી સ્મારક અંક	૨	૦
બાપુના—બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨	૧
હાઇજીન	૧	૧
નળ આખ્યાન	૦	૧
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧ ૦	૦
હીંદનો કોયડો નીકાલ (કામવાદ વિરૂ લખેલુ)	૮	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સભાનું બંધારણ	૧	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag., Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ તથા ટુંકી વાર્તાઓ

કપાલ કુંડલા (બંકીમ ચંદ્ર)	૧	૧
નવલીકાઓ (મેઘાણી)	૧	૬
તુલસી કયારો (મે)	૯	૧
મળેલા જીવ (પ. પટેલ)	૮	૦
સોરઠી ગાથા ૪	૧	૬
દેવદાસ (શરદબાબુ)	૫	૦
નવ વાર્તા ,,	૨	૧
દ્રમલા ,,	૧	૦
ચાર અધ્યાય (રવીન્દ્રનાથ ટાગોર)	૫	૩
ઘરે બાહીરે ,,		૬
લાવણ્ય	૫	૬
મેઘ બીંદુ	૭	૦
ભાગ્ય નિર્માણ	૭	૧
નવ અરધુ બે	૪	૦
ઉભી વાટ	૮	૧
ઉન્મુલન	૭	૦
કાલની સવારી	૫	૦
રોન ક્રુઝ	૧	૦
ક્રાંન્તી	૬	૦
ઝબ્બા બાપુ	૭	૧
કરૂંચ વધ	૧૦	૧
અજાણ્યુ ઘર	૭	૧

ઉચું અને સારૂં સાહીત્ય

ગંગોત્રી (કાવ્ય સંગ્રહ) ઉમાશંકર જોશી	૭	૧
ગીતામાધુરી ,, ,, મનુદેસાઇ	૪	૦
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ:

'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારા નવા પુસ્તકો

નવલ કથાઓ

કરૂણા દેવી (સાને ગુરૂજી)	૨	૧
માનવતા ના ઝરણા (ગણેશ વાસુદેવ માવળંકર)	૧	૦
રામના અંશોપા . સાને ગુરૂજી	૧૦	૦
ગુર્જાતાં લગ્ન . (નવલરામ શાહ)	૭	૧
પ્રથમ પત્ની અને બીજી વાતો (પર્લ બક)	૭	૧

ગાંધી સાહીત્ય

બાપુના પારણા (ઝવેરચંદ મેઘાણી)	૧	૧

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

D. B. MODI & SONS

Specialising in Indian, English, Groceries, Condiments, Hair oils, Spices, Fancy goods, and everything for the "INDIAN HOME."

Try Our Famous
"India Mix Masala."

High Class Indian Confectionery Always in Stock.

Phone 35-4771.

30b 17th Street, Vrededorp
Johannesburg.

---

૫૦ વર્ષની જુની અને જાણીતી દુકાન

ડી. બી. મોદી એન્ડ સન્સ

કરીયાણું, ગંધીયાણુંનાં જુનાં વ્યાપારી

દેશી હેર ઓઇલ, મરી મસાલો વીગેરે દેશી ઘરની ઉપયોગી અનેકો અનેક વસ્તુઓ હમેશાં સ્ટોકમાં મળશે.

ઇન્ડીઅન અને ઇંગ્લીશ ગ્રોસરીનાં સ્પેશીયલીસ્ટ જોબર્ગની જુનામાં જુની મીઠાઇની દુકાન.

"ઇન્ડિયા મીકસ મસાલાં"નાં
મેન્યુફેકચરરો.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું આદુ ૨/૬ રતલ; મોટી કળીનું લસણ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ્કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ અલગ......બનાના, કાચા બનાના, પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બજાર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીંગ, વેગણ. શેકટાની શીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭–૬ થી શી. ૧૦નું પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંબા હળદ તથા લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઇ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી શકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઇડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઇયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઇયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઇ ભાણુભાઇ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ મોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજું બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેશમી તેમજ સુતરાવ કાપડ, વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બધી બાજુો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીચીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા સલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩–૨૬૫૧

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907,
107 Queen Street,
Telegraph "Mani,"

NATHOO TABHA,
Phone 24647.
DURBAN.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ઝેરતો પીધા છે જાણી જાણી (દર્શક)	૫	૬
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા ભાવે)	૩	૦
સરદાર વલ્લભભાઇને બાપુના પત્રો	૪	૬
ધર્મોદય (કાકા કલેલકર)	૨	૦
બા–બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૩	૪
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
રામાયણ ઉપનીષદ (રાજાજી)	૨	૦
અહિંસા વિવેચન (કીશોરલાલ મશરૂવાળા)	૩	૬
સત્યાગ્રહની સપ્તપદી	૩	૦
જીવનનો આનંદ (કાકા કલેલકર)	૬	૦

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

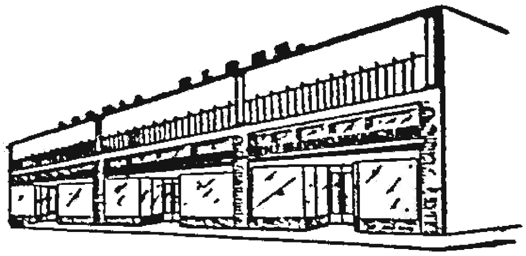

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીંટી બકલસ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

હીંદુસ્તાનથી ટપાલમાં આવેલ સીનેમાને
ગમતાં મજેદાં નવીન અંગ્રેજી મેગેઝીનો

	શી.	પે.
ફીલ્મ ફેર	૨	૩
ઇલસ્ટ્રેટેડ વીકલી	૨	૩
સ્ક્રીન	૧	૩
સાઈટ	૨	૩
કેરેવેન	૨	૧
ફીલ્મ ઈન્ડીયા	૭	૦

તમારી પુંજાપાઠ માટે ઉત્તમ પુસ્તકો

	શી.	પે.
નવગ્રહ વિધાન (દરિદ્રનો નાશ કરી સુખ આપનાર ઉત્તમ પુસ્તક)	૪	૦
શ્રી શીવ સહસ્ત્ર નામાવલી	૧	૦
સોળ સોમવારની કથા	૨	૧
શ્રી સત્યનારયણની કથા	૨	૧
નરસીંહ મ્હેતાનાં ભજનો	૨	૧
હવન કરવા માટે ઉત્તમ સરળ ગુજરાતી પુસ્તક "યજ્ઞોપાસના"	૧	૩
શ્રીમદ ભગવદ્ગીતા	૫	૧

પોસ્ટેજ માફ

Obtainable at :

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Phone: 26070

286 Grey Street, DURBAN.
(Corner Grey and Lorne Streets)

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

ડાયરેક્ટર

ડીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે દરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું રાખીએ છીએ.

ભાવ કીફાયત

આવો મળો યા લખો

2 Aspeling Street,
CAPETOWN.

Phone: 23102.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના અમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.